

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak op het hoger beroep van:

appellant,

tegen de uitspraak in zaak nr. 06/62421 van de rechtbank 's-Gravenhage,
nevenzittingsplaats Utrecht, van 22 februari 2008 in het geding tussen:

en

de staatssecretaris van Justitie.

1. Procesverloop

Bij besluit van 1 augustus 2006 heeft de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie (hierna: de vreemdeling) ongewenst verklaard.

Bij besluit van 20 december 2006 heeft de minister van Justitie (hierna: de minister) het daartegen door de vreemdeling gemaakte bezwaar ongegrond verklaard. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 22 februari 2008, verzonden op dezelfde dag, heeft de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Utrecht (hierna: de rechtbank), het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep ongegrond verklaard. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de vreemdeling bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 21 maart 2008, hoger beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht.

De staatssecretaris van Justitie (hierna: de staatssecretaris) heeft een verweerschrift ingediend.

In het kader van de toepassing van de artikelen 8:29 en 8:45 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb), in samenhang met artikel 87 van de Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten 2002 (hierna: de WIV 2002), heeft de vreemdeling de Afdeling desgevraagd bij brief van 14 oktober 2008 toestemming verleend om mede op grondslag van de onderliggende stukken van het individueel ambtsbericht van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (hierna: de AIVD) van 20 januari 2006 (hierna: het ambtsbericht), waarvan hij geen kennis kan nemen, uitspraak te doen. De staatssecretaris heeft evenbedoelde toestemming verleend bij brief van 9 oktober 2008. Op 9 december 2008 heeft de Afdeling inzage gehad in de desbetreffende stukken.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 10 december 2008, waar de vreemdeling, vertegenwoordigd door mr. C.F. Wassenaar en mr. P.J. Schüller, beiden advocaat te Amsterdam, en de staatssecretaris, vertegenwoordigd door mr. M.M. van Asperen, advocaat te 's-Gravenhage, zijn verschenen.

2. Overwegingen

2.1. In grief 1 klaagt de vreemdeling dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat, indien uit een ambtsbericht van de AIVD op objectieve, onpartijdige en inzichtelijke wijze blijkt welke feiten en omstandigheden ten grondslag zijn gelegd aan de conclusie dat een vreemdeling een gevaar voor de nationale veiligheid oplevert en deze conclusie voorts niet onbegrijpelijk is zonder nadere toelichting, voor de minister geen aanleiding bestaat de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende stukken in te zien, tenzij de desbetreffende vreemdeling concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de juistheid of volledigheid van dat ambtsbericht naar voren heeft gebracht.

De vreemdeling betoogt daartoe dat de vergewisplicht, bedoeld in artikel 3:9 van de Awb, meebrengt dat de minister van de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende stukken kennis diende te nemen. Voorts is deze kennisneming noodzakelijk om te kunnen beoordelen of al dan niet concrete aanknopingspunten voor twijfel naar voren zijn gebracht.

De vreemdeling klaagt voorts dat de rechtbank geen oordeel heeft gegeven over de beroepsgrond dat artikel 13 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM) is geschonden doordat de minister in het kader van de beoordeling van het beroep van de vreemdeling op artikel 3 van het EVRM niet de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende stukken heeft ingezien.

In grief 2 klaagt de vreemdeling dat de rechtbank ten onrechte bij haar oordeel dat de stukken die ten grondslag liggen aan het ambtsbericht, een voldoende feitelijke grondslag vormen voor de in het ambtsbericht vermelde feiten en omstandigheden en dat het onderzoek waarop het ambtsbericht is gebaseerd, voldoende zorgvuldig is geweest, niet, althans niet kenbaar, heeft betrokken hetgeen de vreemdeling heeft aangevoerd ten betoge dat het ambtsbericht onjuiste of onvolledige feiten bevat. Voorts klaagt hij dat de oordeelsvorming over de juistheid van het ambtsbericht beperkt is gebleven tot een marginale dan wel neutrale verificatie van de onderliggende stukken. Een en ander is volgens de vreemdeling in strijd met de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM).

2.1.1. Ingevolge artikel 3 van het EVRM mag niemand worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.

Ingevolge het tweede lid van artikel 8 is geen inmenging van enig openbaar gezag toegestaan in de uitoefening van het recht van een ieder op - voor zover hier van belang - respect voor zijn privéleven en zijn familie- en gezinsleven, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Ingevolge artikel 13 heeft een ieder, wiens rechten en vrijheden die in dat verdrag zijn vermeld, zijn geschonden, recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel voor een nationale instantie.

2.1.2. Ingevolge artikel 67, eerste lid, aanhef en onder c, van de Vreemdelingenwet 2000 kan een vreemdeling ongewenst worden verklaard, indien hij een gevaar vormt voor de openbare orde of nationale veiligheid en geen rechtmatig verblijf heeft, als bedoeld in artikel 8, onder a tot en met e dan wel l, van deze wet.

Ingevolge artikel 67, eerste lid, aanhef en onder e, kan een vreemdeling in het belang van de internationale betrekkingen van Nederland ongewenst worden verklaard.

2.1.3. De minister heeft in het besluit van 20 december 2006 het standpunt gehandhaafd dat de vreemdeling een gevaar vormt voor de

nationale veiligheid en dat het belang van de internationale betrekkingen vordert dat hij ongewenst wordt verklaard. Aan dit standpunt is voormeld ambtsbericht ten grondslag gelegd, dat als volgt luidt:

"In het kader van zijn wettelijke taakuitvoering is de AIVD uit betrouwbare bronnen bekend geworden dat

te , Libië, van Libische nationaliteit, thans woonachtig te

is aangesteld als imam van de moskee aan de

. In zijn preken heeft hij herhaaldelijk de Jihad en het martelaarschap geprezen en opgeroepen tot verzet tegen de westerse onderdrukker. Nederlanders worden door als 'varkens en honden' omschreven. Hij heeft eveneens uitspraken gedaan als: 'wij zullen de Nederlanders afslachten'. vertoont voorts in huiselijke kring jihadistische video's aan jonge moslims.

propagandeert het mijden van contact met andersdenkenden, Nederlanders en vrouwen. Hij weigert Nederlands te spreken. Hij voert een anti-integratieve koers.

Voorts is gebleken dat gelieerd is aan de '

Deze Libische terroristische beweging streeft een orthodox-islamitisch, naar Wahabistisch model vormgegeven, staatsbestel in Libië na. Daarbuiten ondersteunt men de wereldwijde Jihad. De ' onderhoudt zeer nauwe banden met al-Qai'da alsmede met de Iraakse terreurbeweging 'Qa'idat al-Jihad fi Balad al-Rafidain' van De Libyan Islamic Fighting Group faciliteert actief de Jihad in Irak.

onderhoudt contacten met in Nederland danwel andere westerse landen verblijvende radicale moslims, waaronder personen die in Afghanistan en/of Bosnië-Herzegovina hebben gevochten, danwel netwerken van radicale moslims. Zo staat hij in contact met alias van de in

Op 16 februari 2005 heb ik u in een ambtsbericht met kenmerk 2310124/01 bericht dat een gevaar vormt voor de nationale veiligheid. was spreker op door georganiseerde studiedagen.

Bovendien onderhoudt contacten met personen die deel uitmaken van internationale terroristische netwerken. Onder hen bevindt zich ondermeer Libisch staatsburger Omtrent deze persoon heb ik u op 9 februari 2005 bericht door middel van een ambtsbericht met kenmerk 2310124/01. wordt door mijn dienst aangemerkt als een rekruteur voor de

internationale Jihad. In die hoedanigheid vormt hij een gevaar voor de nationale veiligheid.

Op grond van het bovenstaande concludeert de AIVD dat een gevaar vormt voor de nationale veiligheid.

heeft na aankomst in Nederland meerdere personalia gebruikt en daarbij behorende identiteitsdocumenten overgelegd. De volgende aliassen kunnen in dit verband genoemd worden:

Buiten Nederland is ook onder een aantal andere namen bekend. In de moskee in staat hij bekend als

2.1.4. De rechtbank heeft geoordeeld dat uit het ambtsbericht op objectieve, onpartijdige en inzichtelijke wijze blijkt welke feiten en omstandigheden de AIVD aan de conclusie dat de vreemdeling een gevaar voor de nationale veiligheid vormt, ten grondslag heeft gelegd. Voorts heeft de rechtbank geoordeeld dat de conclusies die in het ambtsbericht worden getrokken, niet onbegrijpelijk zijn zonder nadere toelichting en dat het ambtsbericht weliswaar beperkte maar voldoende aanknopingspunten biedt om, indien daartoe aanleiding bestaat, op het daarin gestelde in te gaan en aan te tonen dat het ambtsbericht geheel of gedeeltelijk onjuiste of onvolledige feiten vermeldt.

Vervolgens heeft de rechtbank met betrekking tot hetgeen de vreemdeling heeft aangevoerd ten betoge dat het ambtsbericht onjuiste of onvolledige feiten bevat, geconcludeerd dat het aangevoerde niet leidt tot twijfel aan de juistheid of volledigheid van het ambtsbericht en geoordeeld dat de minister het ambtsbericht zonder nader onderzoek van de onderliggende stukken aan het besluit van 20 december 2006 ten grondslag mocht leggen.

Na kennisneming van de onderliggende stukken heeft de rechtbank geoordeeld dat deze een voldoende feitelijke grondslag vormen voor de in het ambtsbericht vermelde feiten en omstandigheden en dat het onderzoek waarop het ambtsbericht is gebaseerd voldoende zorgvuldig is geweest.

Op grond van al het voorgaande heeft de rechtbank ten slotte overwogen dat de minister de conclusie dat de vreemdeling een gevaar vormt voor de nationale veiligheid, zoals neergelegd in het ambtsbericht, aan het besluit van 20 december 2006 ten grondslag heeft mogen leggen.

2.1.5. De Afdeling ziet, mede in aanmerking nemend de inhoud van de onderliggende stukken van het ambtsbericht, geen aanleiding deze oordelen van de rechtbank onjuist te achten.

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in de uitspraak van 4 juli 2006 in zaak nr. 200602107/1 (www.raadvanstate.nl), is in de wet de term 'gevaar voor de nationale veiligheid' niet nader omschreven, wordt volgens onderdeel B1/3.2.5 van de Vreemdelingencirculaire 2000, zoals die luidde ten tijde van belang, gevaar voor de nationale veiligheid per geval beoordeeld en is de AIVD ingevolge artikel 6, tweede lid, aanhef en onder a,

van de WIV 2002 de bevoegde instantie om te onderzoeken of van zodanig gevaar sprake is.

Er mag in beginsel van worden uitgegaan dat door de AIVD verricht onderzoek op zorgvuldige wijze heeft plaatsgevonden. Vermelding van de aan een ambtsbericht van de AIVD ten grondslag liggende bron, dan wel bronnen, mag achterwege blijven vanwege de vertrouwelijkheid ervan.

Of hetgeen van de zijde van de vreemdeling wordt aangevoerd, aanleiding geeft voor twijfel aan de juistheid of volledigheid van een ambtsbericht, kan zonder inzage van de onderliggende stukken worden beoordeeld indien - zoals in dit geval - uit dat ambtsbericht op inzichtelijke wijze blijkt welke feiten en omstandigheden aan de conclusie ten grondslag zijn gelegd.

Een gemotiveerde weerlegging van hetgeen de vreemdeling heeft aangevoerd ten betoge dat het ambtsbericht onjuiste of onvolledige feiten bevat, heeft de rechtbank terecht niet verenigbaar geoordeeld met de vertrouwelijkheid van de onderliggende stukken.

2.1.6. De vreemdeling heeft, ten betoge dat door de rechtbank onvoldoende onderzoek is gedaan naar de juistheid en volledigheid van het ambtsbericht, voorts gewezen op de 'Notitie geheime informatie en ambtsberichten in de vreemdelingrechtelijke procedure' van de 'Permanente commissie van deskundigen in internationaal vreemdelingen-, vluchtelingen- en strafrecht' (hierna: de Commissie) van maart 2007, volgens welke notitie de wijze waarop wordt omgegaan met ambtsberichten waaraan vertrouwelijke bronnen ten grondslag liggen, niet voldoet aan de vereisten van een effectief rechtsmiddel zoals deze ingevolge artikel 13 van het EVRM dienen te worden gegarandeerd.

2.1.6.1. Wat er ook zij van voornoemde notitie, in dit geval heeft de rechtbank kennis genomen van de onderliggende stukken van het ambtsbericht en geoordeeld dat deze een voldoende feitelijke grondslag vormen voor de in het ambtsbericht vermelde feiten en omstandigheden en dat het onderzoek waarop het ambtsbericht is gebaseerd voldoende zorgvuldig is geweest. Van een "purely formal examination" als bedoeld in het door de Commissie mede aan haar oordeel ten grondslag gelegde arrest van het EHRM van 8 juni 2006, nr. 10337/04, Lupsa tegen Roemenië (JV 2006/311; hierna: het arrest Lupsa) is geen sprake, nu in die zaak aan de ongewenstverklaring van de vreemdeling uitsluitend ten grondslag was gelegd dat de Roemeense inlichtingendienst "sufficient and serious intelligence that he was engaged in activities capable of endangering national security" had ontvangen en dat "the public prosecutor's office did not provide the Court of Appeal with any details of the offence of which the applicant was suspected and that the court did not go beyond the assertions of the public prosecutor's office for the purpose of verifying that the applicant really did represent a danger for national security or public order".

Voorts is door kennisneming van de onderliggende stukken voldaan aan het in het arrest van het EHRM van 20 juni 2002, nr. 50963/99, Al Nashif tegen Bulgarije (JV 2002/239; hierna: het arrest Al Nashif) geformuleerde vereiste "that the competent independent appeals authority must be informed of the reasons grounding the deportation decision, even if

such reasons are not publicly available" en aan het vereiste dat "The authority must be competent to reject the executive's assertion that there is a threat to national security where it finds it arbitrary or unreasonable".

Evenmin doet zich hier de in het arrest van het EHRM van 15 november 1996, nr. 22414/93, *Chahal* tegen het Verenigd Koninkrijk (www.echr.coe.int/echr; hierna: het arrest *Chahal*) aan de orde zijnde situatie voor dat de beroepsinstantie zich dient te beperken tot "examining whether the evidence showed that the Secretary of State had carried out the balancing exercise required by the domestic law".

2.1.6.2. Ter zitting is van de zijde van de vreemdeling in dit verband voorts gewezen op het arrest van het EHRM van 24 april 2008, nr. 1365/07, C.G. e.a. tegen Bulgarije (JV 2008/264). Dat arrest, waarin wordt geconcludeerd dat de artikelen 8 en 13 van het EVRM en artikel 1 van Protocol nr. 7 bij dat verdrag zijn geschonden, ziet op een situatie waarin ieder feitenonderzoek door de rechter achterwege is gebleven. Uit dat arrest kan niet worden afgeleid dat het onderzoek ook in deze zaak tekort is geschoten.

2.1.7. De klacht dat de rechtbank geen oordeel heeft gegeven over de beroepsgrond dat artikel 13 van het EVRM is geschonden doordat de minister in het kader van de beoordeling van het beroep van de vreemdeling op artikel 3 van dat verdrag niet de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende stukken heeft ingezien, is terecht voorgedragen, doch kan niet tot het ermee beoogde doel leiden.

2.1.7.1. De vreemdeling heeft gewezen op vaste jurisprudentie van het EHRM, bijvoorbeeld het arrest van 11 juli 2000, nr. 40035/98, *Jabari* tegen Turkije (JV 2000/240; hierna: het arrest *Jabari*), die luidt dat:

"(...) having regard to the fact that Article 3 enshrines one of the most fundamental values of a democratic society and prohibits in absolute terms torture or inhuman or degrading treatment or punishment, a rigorous scrutiny must necessarily be conducted of an individual's claim that his or her deportation to a third country will expose that individual to treatment prohibited by Article 3 (...)".

Ter zitting is van de zijde van de vreemdeling voorts gewezen op het arrest van het EHRM van 28 februari 2008, nr. 37201/06, *Saadi* tegen Italië (JV 2008/131), en het arrest van 17 juli 2008, nr. 25904/07, *NA.* tegen het Verenigd Koninkrijk (JV 2008/329), waarvan rechtsoverweging 111 luidt:

"The assessment of the existence of a real risk must necessarily be a rigorous one (see *Chahal v. the United Kingdom*, judgment of 15 November 1996, *Reports* 1996-V, Para. 96; and *Saadi v. Italy*, cited above, Para. 128). It is in principle for the applicant to adduce evidence capable of proving that there are substantial grounds for believing that, if the measure complained of were to be implemented, he would be exposed to a real risk of being subjected to treatment contrary to Article 3 (see *N. v. Finland*, no. 38885/02,

Para. 167, 26 July 2005). Where such evidence is adduced, it is for the Government to dispel any doubts about it."

2.1.7.2. Het beroep op deze jurisprudentie faalt. De vreemdeling laat na zijn stelling dat deze jurisprudentie in dit geval meebrengt dat de minister de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende stukken diende in te zien alvorens zijn besluit van 20 december 2006 te nemen, te staven. Er is geen grond voor het oordeel dat zodanige verplichting uit die jurisprudentie voortvloeit.

2.1.7.3. De door de vreemdeling in het geding gebrachte 'expert opinion' van prof. mr. P. Boeles in het kader van bij het EHRM aanhangige zaken ondersteunt zijn betoog evenmin, nu in de 'expert opinion' niet wordt betoogd dat inzage van evenbedoelde stukken door de minister noodzakelijk is om de vreemdeling een daadwerkelijk rechtsmiddel als bedoeld in artikel 13 van het EVRM te verschaffen.

2.1.8. Uit het voorgaande volgt dat de grieven 1 en 2 falen.

2.2. In grief 3 klaagt de vreemdeling dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat de minister zich, gelet op de inhoud van het ambtsbericht, op het standpunt heeft mogen stellen dat de aanwezigheid van de vreemdeling hier te lande de Nederlandse internationale betrekkingen schaadt. Daartoe stelt hij dat niet de AIVD doch de minister van Buitenlandse Zaken ter zake deskundig is, dat hij niet strafrechtelijk veroordeeld is en dat de activiteiten die aan hem worden toegeschreven, onvoldoende concreet zijn om te oordelen dat de internationale betrekkingen zijn geschaad door hem te dulden op Nederlands grondgebied.

2.2.1. De rechtbank heeft haar oordeel onder meer doen steunen op de overweging dat uit het ambtsbericht blijkt dat de vreemdeling oproept tot verzet tegen de westerse onderdrukking en de jihad prijst, gelieerd is aan een Libische terroristische beweging die de wereldwijde jihad ondersteunt, alsmede contacten onderhoudt met radicale moslims in andere westerse landen en met personen die deel uitmaken van internationale terroristische netwerken.

2.2.2. Uit hetgeen is overwogen onder 2.1.5 volgt dat geen aanleiding bestaat voor het oordeel dat de minister ten onrechte van de juistheid en volledigheid van het ambtsbericht is uitgegaan. De stellingen van de vreemdeling laten voorts onverlet dat hij blijkens het ambtsbericht betrokken is bij internationaal terrorisme. Het weren van de vreemdeling uit Nederland, waar zijn verblijf hem de gelegenheid geeft voor de gewraakte contacten en hem een forum biedt voor zijn oproep tot verzet, is daardoor eveneens in het belang van de veiligheid van andere staten en daarmee van belang voor de betrekkingen die Nederland met die staten onderhoudt. De minister heeft zich dan ook op het standpunt mogen stellen dat de aanwezigheid van de vreemdeling hier te lande de Nederlandse internationale betrekkingen schaadt.

Grief 3 faalt.

2.3. In grief 4 klaagt de vreemdeling dat de rechtbank het beroep op artikel 3 van het EVRM op ondeugdelijke wijze heeft beoordeeld. Daartoe voert hij aan dat door de buitengewoon actieve houding van de Libische diplomatieke vertegenwoordiging het aannemelijk is dat de Libische autoriteiten op de hoogte zijn geraakt van zijn betrokkenheid bij de oppositie tegen Khadafi en dat hij daardoor na terugkeer een reëel risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM. Ook wijst hij op de mensenrechtensituatie in Libië en op hetgeen in het ambtsbericht van de minister van Buitenlandse Zaken van november 2002 wordt vermeld over de behandeling van politieke opposenten in Libië.

2.3.1. De rechtbank heeft overwogen dat, gelet op hetgeen de vreemdeling heeft aangevoerd, de minister zich op het standpunt heeft mogen stellen dat de vreemdeling thans niet alsnog in de negatieve belangstelling van de Libische autoriteiten is komen te staan, dat ook overigens de vreemdeling onvoldoende heeft geconcretiseerd dat hij mede als gevolg van het ambtsbericht van de AIVD alsnog in de negatieve belangstelling is komen te staan en dat uit het voorgaande volgt dat de minister in het beroep van de vreemdeling op artikel 3 van het EVRM geen grond heeft hoeven zien om de ongewenstverklaring achterwege te laten.

2.3.2. In het besluit van 20 april 1999, waarbij het bezwaar tegen het besluit van 20 april 1994 ongegrond is verklaard voor zover het laatstgenoemde besluit strekt tot niet-inwilliging van een aanvraag van de vreemdeling om toelating als vluchteling en gegrond is verklaard voor zover dat besluit strekt tot niet-inwilliging van een aanvraag om verlening van een vergunning tot verblijf, is, door herhaling en inlassing van het advies van de Adviescommissie voor vreemdelingenzaken van 18 januari 1999, het asielrelaas van de vreemdeling ongeloofwaardig geoordeeld. Dit besluit is in rechte onaantastbaar.

De rechtbank heeft terecht overwogen dat daarmee in rechte is komen vast te staan dat het gestelde militaire verleden van de vreemdeling ongeloofwaardig is.

2.3.3. Haar oordeel dat, gelet op hetgeen de vreemdeling heeft aangevoerd, de minister zich op het standpunt heeft mogen stellen dat de vreemdeling thans niet alsnog in de negatieve belangstelling van de Libische autoriteiten is komen te staan, heeft de rechtbank onder meer doen steunen op de overweging dat de minister zich met betrekking tot de door de vreemdeling gestelde deelname aan een protestdemonstratie in Brussel op het standpunt heeft mogen stellen dat de vreemdeling dit niet met concrete bewijzen heeft kunnen ondersteunen.

De vreemdeling stelt dat hij de deelname wel afdoende heeft aangetoond dan wel kan aantonen, nu van de demonstratie video-opnamen zijn gemaakt waarop hij te zien is.

Dit betoog van de vreemdeling, wat daar ook van zij, kan hem niet baten. In het besluit van 20 december 2006 is ook overwogen dat, voor zover de vreemdeling al heeft deelgenomen aan voornoemde demonstratie, niet aannemelijk is geworden dat hij thans vanwege deze gestelde deelname als politiek opponent te boek staat. In dit verband is in het besluit van 20 december 2006 overwogen dat de vreemdeling heeft verklaard dat zijn

zwager, waarmee hij contact heeft, telkens weer ongehinderd voor zaken Libië kan in- en uitreizen. Dit is door de vreemdeling niet weersproken. De ter zitting opgeworpen stelling dat de zwager vrij kan reizen omdat hij "contacten zou kunnen hebben met de Libische autoriteiten", is op geen enkele wijze gestaafd.

Het ter zitting gehouden betoog dat het Libische regime "zeer bijzonder" is en dat Libië over een uitgebreid veiligheidsapparaat beschikt dat de activiteiten van de oppositie in het buitenland volgt, laat onverlet dat de staatssecretaris in zijn verweerschrift met juistheid heeft opgemerkt dat de vreemdeling in zijn procedure niets heeft verklaard over concrete belangstelling van de Libische autoriteiten of van personen die zijn gelieerd aan organisaties waarvan de Libische autoriteiten zich blijkens de berichten van de AIVD, waarnaar de vreemdeling verwijst, bedienen.

Voorts heeft de staatssecretaris terecht opgemerkt dat, anders dan de vreemdeling heeft gesteld, de door de vreemdeling overgelegde verklaringen van de 'Libyan league for human rights', 'The Libyan national party' en 'The national front for the salvation of Libya' niets vermelden over concrete oppositionele activiteiten van de vreemdeling in Nederland.

Ten slotte is ter zitting van de zijde van de staatssecretaris met juistheid opgemerkt dat de vreemdeling zijn stelling dat het ambtsbericht van de AIVD bij de Libische autoriteiten bekend is, niet heeft geconcretiseerd.

De minister behoefde, gelet op het voorgaande, niet aannemelijk te achten dat de vreemdeling te boek staat als politiek opponent, zodat hetgeen in het ambtsbericht van de minister van Buitenlandse Zaken van november 2002 wordt vermeld over de behandeling van deze opposenten in Libië, thans niet aan de orde is. Om deze reden treft ook de verwijzing door de vreemdeling naar de volgende passages van het arrest van het EHRM van 26 juli 2005, nr. 38885, N. tegen Finland (JV 2005/306), geen doel:

"154. The Court has certain reservations about the applicant's own testimony before the Delegates which it considers to have been evasive on many points and is not prepared to accept every statement of his as fact. In particular, his account of the journey to Finland is not credible.

(...)

160. The Court's examination of the existence of a risk of ill-treatment in breach of Article 3 must necessarily be a thorough one in view of the absolute character of this provision and the fact that it enshrines one of the fundamental values of the democratic societies making up the Council of Europe. In determining whether substantial grounds have been shown for believing that a real risk of treatment contrary to Article 3 exists, the Court will assess the issue in the light of all the material placed before it and, if necessary, material obtained of its own motion (*ibid.*, p. 1859, §§ 96-97). The assessment of the existence of the risk must be made on the basis of information concerning the conditions prevailing at the time of the Court's consideration of the case, the historical position being of interest in so far as it may shed light on the present situation and its likely evolution (*ibid.*, p. 1856, § 86)."

2.3.4. Nu de rechtbank blijkens het voorgaande met juistheid heeft overwogen dat, gelet op hetgeen de vreemdeling heeft aangevoerd, de minister zich op het standpunt heeft mogen stellen dat de vreemdeling thans niet alsnog in de negatieve belangstelling van de Libische autoriteiten is komen te staan, wordt aan een toetsing van de op die negatieve belangstelling gebaseerde vrees voor schending van artikel 3 van het EVRM niet toegekomen.

2.3.5. Grief 4 faalt.

2.4. In grief 5 klaagt de vreemdeling dat de rechtbank, door te overwegen dat het vereiste van 'adversarial proceedings' geacht wordt voldoende te zijn gewaarborgd doordat de rechtbank de onderliggende stukken van het ambtsbericht heeft ingezien, een onjuiste beoordelingsmaatstaf heeft aangelegd in het kader van zijn beroep op de artikelen 8 en 13 van het EVRM.

2.4.1. De rechtbank heeft, onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 26 april 2007 in zaak nr. 200608013/1 (www.raadvanstate.nl), overwogen dat uit het arrest Al Nashif en uit het arrest van het EHRM van 1 maart 2005, nr. 14015/02, Haliti tegen Zwitserland (JV 2005/373), niet is af te leiden dat slechts sprake is van 'adversarial proceedings' wanneer de vreemdeling de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende stukken mag inzien, dan wel een derde voor hem in de gelegenheid wordt gesteld om op de feitelijke bevindingen van de rechter, na kennisneming van die stukken alleen door hem, te reageren en dat uit genoemde uitspraak van 26 april 2007 verder blijkt dat de Afdeling bij de beoordeling van het hoger beroep in die zaak eveneens het arrest Lupsa heeft betrokken.

2.4.2. De vreemdeling wijst er terecht op dat in evengenoemde uitspraak van 26 april 2007 het arrest Lupsa niet wordt genoemd.

De vreemdeling citeert de volgende passage uit dit arrest:

"38. (...) Before that supervisory body the person concerned must have the benefit of adversarial proceedings in order to present his point of view and refute the arguments of the authorities (...)",

ten betoge dat het EHRM in de op het arrest Al Nashif volgende rechtspraak een indringender waarborg met betrekking tot het beginsel van 'adversarial proceedings' heeft ontwikkeld, waarbij zijns inziens opvalt dat bij het citeren van dat arrest het tweede deel van overweging 137 vaak wordt weggelaten:

"(...) The authority must be competent to reject the executive's assertion that there is a threat to national security where it finds it arbitrary or unreasonable. There must be some form of adversarial proceedings, if need be through a special representative after a security clearance. (...)"

Verder wijst de vreemdeling op het arrest van het EHRM van 17 december 1996, nr. 25964/94, Ahmed tegen Oostenrijk (RV 1996/21):

"41. The above principle is equally valid when issues under Article 3 (art. 3) arise in expulsion cases. Accordingly, the activities of the individual in question, however undesirable or dangerous, cannot be a material consideration. The protection afforded by Article 3 (art. 3) is thus wider than that provided by Article 33 of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees (see paragraph 24 above and the above-mentioned Chahal judgement, p. 1855, para. 80)",

en op het arrest Jabari:

"50. In the Court's opinion, given the irreversible nature of the harm that might occur if the risk of torture or ill-treatment alleged materialised and the importance which it attaches to Article 3, the notion of an effective remedy under Article 13 requires independent and rigorous scrutiny of a claim that there exist substantial grounds for fearing a real risk of treatment contrary to Article 3 and the possibility of suspending the implementation of the measure impugned."

2.4.3. Vastgesteld moet worden dat geen van de hierboven opgenomen citaten ziet op de situatie waarin de rechtbank mede op grondslag van stukken, waarvan de vreemdeling geen kennis kan nemen, uitspraak heeft gedaan. Deze situatie was wel aan de orde in het arrest Chahal, waaruit de vreemdeling ter onderbouwing van deze grief het onderstaande heeft geciteerd :

"131. The Court recognises that the use of confidential material may be unavoidable where national security is at stake. This does not mean, however, that the national authorities can be free from effective control by the domestic courts whenever they choose to assert that national security and terrorism are involved (see, mutatis mutandis, the Fox, Campbell and Hartley v. the United Kingdom judgment of 30 August 1990, Series A no. 182, p. 17, para. 34, and the Murray v. the United Kingdom judgment of 28 October 1994, Series A no. 300-A, p. 27, para. 58). The Court attaches significance to the fact that, as the intervenors pointed out in connection with Article 13 (art. 13) (see paragraph 144 below), in Canada a more effective form of judicial control has been developed in cases of this type. This example illustrates that there are techniques which can be employed which both accommodate legitimate security concerns about the nature and sources of intelligence information and yet accord the individual a substantial measure of procedural justice."

2.4.4. Vastgesteld moet worden dat in het arrest Chahal niet is geoordeeld dat bij gebreke van "a more effective form of judicial control" artikel 13 in samenhang met artikel 8 van het EVRM is geschonden en het oordeel dat artikel 13 in samenhang met artikel 3 van het EVRM is

geschonden rust op de overweging dat:

"In the present case, neither the advisory panel nor the courts could review the decision of the Home Secretary to deport Mr. Chahal to India with reference solely to the question of risk, leaving aside national security considerations".

Laatstgenoemde situatie doet zich in de onderhavige zaak niet voor.

2.4.5. Gelet op het voorgaande kan het arrest Chahal evenmin dienen ter staving van het betoog van de vreemdeling dat de verdragsverplichting op grond van de artikelen 8 en 13 van het EVRM dient te prevaleren boven artikel 87, eerste lid, van de WIV 2002, dat er aan in de weg staat dat de rechtbank een oordeel uitspreekt over de gerechtvaardigheid van de beperking van de kennisneming van de stukken die aan het ambtsbericht ten grondslag liggen.

2.4.6. De vreemdeling heeft er voorts op gewezen dat in meergenoemde 'Notitie geheime informatie en ambtsberichten in de vreemdelingrechtelijke procedure' van maart 2007 is betoogd dat artikel 87, eerste lid, van de WIV 2002 de toetsing aan de arresten Al Nashif, Lupsa en Chahal niet kan doorstaan. Hij leidt dit af uit de hierboven weergegeven citaten. Zoals blijkt uit het voorgaande, mist deze conclusie feitelijke grondslag.

2.4.7. Voorts betoogt de vreemdeling dat de rechtbank ten onrechte niet is ingegaan op de specifieke feiten en omstandigheden van dit geval. Daartoe voert hij aan dat de rechtbank het strafrechtelijk onderzoek, waarvoor het ambtsbericht de basis is geweest, ten onrechte terzijde heeft geschoven. Dit onderzoek wijst uit dat niet kan worden bewezen dat de vreemdeling heeft aangezet tot haat, discriminatie of geweld, zodat de rechtbank niet heeft kunnen oordelen dat de beschuldigingen zoals geuit in het ambtsbericht feitelijk juist zijn. De rechtbank had de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende stukken in dat licht moeten bezien, mede namens de vreemdeling, die daartoe zelf niet in staat was. Nu de rechtbank dit heeft nagelaten, was in zoverre geen sprake van een proces op tegenspraak, aldus de vreemdeling.

2.4.8. Het betoog van de vreemdeling gaat eraan voorbij dat, gegeven hun context, uitingen, ook zonder dat deze op zich zelf genomen in strijd zijn met de Nederlandse strafwetgeving dan wel rechtstreeks aanzetten tot handelen dat een gevaar vormt voor de Nederlandse rechtsorde, een gevaar voor de democratische rechtsorde en daarmee voor de nationale veiligheid kunnen vormen. Het begrip 'gevaar voor de nationale veiligheid' heeft een eigen, zelfstandige betekenis. De enkele omstandigheid dat uit strafrechtelijk onderzoek geen consequenties voortvloeien, betekent dan ook niet dat van een gevaar voor de nationale veiligheid geen sprake zou kunnen zijn. Ingevolge artikel 6, tweede lid, aanhef en onder a, van de WIV 2002 is de AIVD de bevoegde instantie om te onderzoeken of van zodanig gevaar sprake is. De rechter dient te toetsen of de vastgestelde feiten de slotsom, dat gevaar bestaat voor de nationale veiligheid, kunnen dragen.

Van de zijde van de staatssecretaris is ter zitting toegelicht dat het

strafrechtelijk onderzoek is verricht na het AIVD-onderzoek, waardoor de vreemdeling ten tijde van het strafrechtelijk onderzoek wellicht had opgemerkt dat zijn gedragingen werden nagegaan en daardoor voorzichtiger was, dat het AIVD-onderzoek een ander doel heeft en dat bij dat onderzoek andere methodes en middelen worden gehanteerd.

2.4.9. Ter zitting heeft de vreemdeling gewezen op het arrest van het EHRM van 6 december 2007, nr. 42086/05, Liu en Liu tegen Rusland (JV 2008/32), waarin wordt overwogen, samengevat weergegeven en voor zover hier van belang, dat de rechter toegang dient te hebben tot geheime stukken. Zoals blijkt uit het voorgaande hebben zowel de rechtbank als de Afdeling inzage gehad in de stukken die ten grondslag liggen aan het ambtsbericht.

2.4.10. Uit het vorenstaande volgt dat grief 5 faalt.

2.5. In grief 6 klaagt de vreemdeling dat de rechtbank bij de beoordeling van de belangenafweging in het kader van artikel 8 van het EVRM ten onrechte geen doorslaggevend gewicht heeft toegekend aan de belangen van de gezinsleden van de vreemdeling en de belangen van de vreemdeling zelf om hier te lande gezinsleven uit te oefenen. Daartoe betoogt hij dat de rechtbank uitsluitend heeft beoordeeld of het gezinsleven ook elders kan worden uitgeoefend.

2.5.1. De rechtbank heeft geoordeeld dat de minister aan de bescherming van de nationale veiligheid een zwaarder gewicht mocht toekennen dan aan het belang van de vreemdeling bij uitoefening van zijn gezinsleven in Nederland. De rechtbank heeft daartoe onder meer overwogen dat de minister in het besluit van 20 december 2006 heeft getoetst aan de richtinggevende uitgangspunten, neergelegd in het arrest van het EHRM van 2 augustus 2001, nr. 54273/00, Boultif tegen Zwitserland (JV2001/254), aan de hand waarvan kan worden beoordeeld of de ongewenstverklaring noodzakelijk is in een democratische samenleving.

2.5.2. In het besluit van 20 december 2006 is in dit verband in aanmerking genomen dat de vreemdeling met zijn echtgenote in 1994 vanuit Libië naar Nederland is gekomen en inmiddels vijf kinderen heeft die in Nederland zijn opgegroeid. Voorts vermeldt het besluit van 20 december 2006 dat de vreemdeling heeft gesteld dat hij in Nederland een schoonmaakbedrijf heeft opgericht dat hier behoorlijk floreerde en dat hij en zijn echtgenote het Nederlanderschap hebben aangevraagd, hetgeen zou onderstrepen dat het gezin van de vreemdeling een sterkere band heeft met Nederland dan met het land van herkomst.

2.5.3. Het betoog van de vreemdeling dat de rechtbank uitsluitend heeft beoordeeld of het gezinsleven ook elders kan worden uitgeoefend, mist blijkens het voorgaande feitelijke grondslag. Voorts heeft de minister, gelet op de "fair balance" die dient te worden gevonden tussen enerzijds het belang van de vreemdeling bij familie- of gezinsleven hier te lande en anderzijds het belang van de bescherming van de nationale veiligheid, zich

niet ten onrechte op het standpunt gesteld dat inmenging in het recht op familie- of gezinsleven in dit geval gerechtvaardigd is.

2.5.4. Grief 6 faalt.

2.6. Het hoger beroep is ongegrond. De aangevallen uitspraak dient, met verbetering van de gronden waarop deze rust, te worden bevestigd.

2.7. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

bevestigt de aangevallen uitspraak.

Aldus vastgesteld door mr. H.G. Lubberdink, voorzitter, en mr. H. Troostwijk en mr. M.G.J. Parkins-de Vin, leden, in tegenwoordigheid van mr. E. de Groot, ambtenaar van Staat.

w.g. Lubberdink
voorzitter

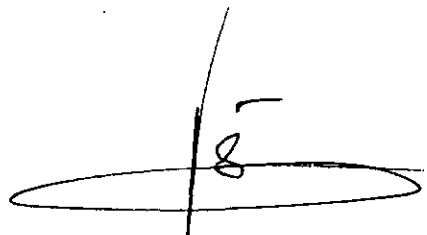
w.g. De Groot
ambtenaar van Staat

Uitgesproken in het openbaar op 14 april 2009

210.

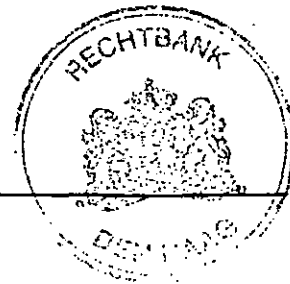
Verzonden: 14 april 2009

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,
voor deze,

A handwritten signature in black ink, consisting of a vertical line on the left, a horizontal line at the bottom, and a stylized 'V' shape on the right.

mr. H.H.C. Visser,
directeur Bestuursrechtspraak

uitspraak

RECHTBANK DEN HAAG

Zittinghoudende te Utrecht
Sector bestuursrecht

zaaknummer: AWB 06/62421 ONGEWN

**uitspraak van de meervoudige kamer voor de behandeling van vreemdelingenzaken d.d.
22 februari 2008**

inzake

van Libische

nationaliteit, eiser,
gemachtigde: mr. C.F. Wassenaar, advocaat te Amsterdam,

tegen een besluit van

de Staatssecretaris van Justitie, voorheen de Minister van Justitie, verweerder,
gemachtigde: mr. M.M. van Asperen, advocaat te Den Haag.

Inleiding

1.1 Bij besluit van 1 augustus 2006 heeft verweerder eiser ongewenst verklaard op grond van artikel 67 van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw). Aan dat besluit heeft verweerder het ambtsbericht van 20 januari 2006 van het plaatsvervangend hoofd van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) ten grondslag gelegd. Tegen het besluit heeft eiser bezwaar gemaakt.

1.2 Bij besluit van 20 december 2006 heeft verweerder het bezwaar ongegrond verklaard. Tegen dit besluit heeft eiser beroep ingesteld.

1.3 Het geding is behandeld ter zitting van 5 juli 2007, waar eiser is verschenen. Eiser heeft zich laten bijstaan door zijn gemachtigde en door diens kantoorgenoot mr. P.J. Schüller. Verweerder heeft zich doen vertegenwoordigen door zijn gemachtigde. Het onderzoek is ter zitting gesloten.

1.4 De rechtbank heeft aanleiding gezien het onderzoek te heropenen teneinde de stukken op te vragen die ten grondslag liggen aan voormeld ambtsbericht. Op 25 september 2007 heeft de rechtbank inzage gehad in die stukken. Beide partijen hebben de rechtbank toestemming verleend om mede op grondslag daarvan en met achterwege laten van een nadere zitting uitspraak te doen. De rechtbank heeft heden het onderzoek gesloten en uitspraak bepaald op heden.

Overwegingen

2.1 In geschil is of verweerder eiser op goede gronden ongewenst heeft verklaard.

2.2 Verweerder heeft eiser ongewenst verklaard op de grond dat hij een gevaar vormt voor de nationale veiligheid en in het belang van de internationale betrekkingen van Nederland.

Aan het bestreden besluit heeft verweerder het individuele ambtsbericht van 20 januari 2006, met kenmerk 2508821/01, van het plaatsvervangend hoofd van de AIVD ten grondslag gelegd.

2.3 Eiser heeft dit besluit bestreden en heeft daartegen – kort samengevat – het volgende aangevoerd. Eiser heeft betoogd dat hij concrete aanknopingspunten naar voren heeft gebracht, waaruit blijkt dat de inhoud van het ambtsbericht onjuist is dan wel dat daaraan dient te worden getwijfeld. Volgens eiser had verweerder de onderliggende stukken van het ambtsbericht moeten raadplegen dan wel nadere vragen moeten stellen aan de AIVD. Daarvoor was volgens eiser te meer aanleiding omdat de strafrechtelijke procedure is uitgemond in een sepot, de rechtspositie van eiser door het bestreden besluit ingrijpend is aangetast en de bewijs- en informatievergaring van de AIVD enkel het belang van de staatveiligheid waarborgt. Eiser heeft geconcludeerd dat hij geen gevaar vormt voor de nationale veiligheid. Ook de andere grondslag van de ongewenstverklaring, te weten het belang van de internationale betrekkingen van Nederland, heeft eiser betwist. Voorts heeft eiser een beroep gedaan op de artikelen 3 en 8 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). In het kader van zijn beroep op artikel 8 van dat verdrag heeft eiser betoogd dat artikel 13 van het EVRM is geschonden, doordat hij niet de onderliggende stukken heeft kunnen inzien.

2.4 Ingevolge artikel 67, eerste lid, aanhef en onder c, van de Vw kan een vreemdeling ongewenst worden verklaard, indien hij een gevaar vormt voor de openbare orde of nationale veiligheid en geen rechtmatig verblijf heeft, als bedoeld in artikel 8, onder a tot en met e dan wel l, van deze wet. Ingevolge die aanhef en onderdeel e kan een vreemdeling in het belang van de internationale betrekkingen van Nederland ongewenst worden verklaard.

De rechtbank overweegt als volgt.

2.5 Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is het volgende gebleken. Eiser heeft op 23 maart 1994 een aanvraag om verlening van een verblijfsvergunning asiel voor (on)bepaalde tijd, als bedoeld in de Vreemdelingenwet 1965 ingediend. Bij besluit van 16 mei 2000 is eiser met ingang van 19 mei 1999 op grond van het zogenoemde driejarenbeleid een vergunning tot verblijf verleend. Deze vergunning is na inwerkingtreding van de Vw omgezet in een verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd. Op 20 januari 2006 is door de AIVD voormeld individueel ambtsbericht uitgebracht, waaruit blijkt dat eiser een gevaar vormt voor de nationale veiligheid. Op 14 februari 2006 is het voornemen tot intrekking van de verblijfsvergunning asiel, alsmede het voornemen om eiser ongewenst te verklaren aan eiser uitgereikt en heeft hij zijn zienswijze mondeling en nadien schriftelijk toegelicht. Bij besluit van 31 juli 2006 is de verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd ingetrokken en bij besluit van 1 augustus 2006 is eiser ongewenst verklaard. Bij uitspraak van 9 mei 2007 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRS) het hoger beroep van eiser in zijn procedure inzake de intrekking van de asielvergunning ongegrond verklaard. Bij die uitspraak heeft de AbRS overwogen dat eiser de gestelde schending van de artikelen 3 en 8 van het EVRM desgewenst in de procedure tegen de ongewenstverklaring naar voren kan brengen.

2.6 Verweerder heeft eiser ongewenst verklaard op de grond dat hij een gevaar vormt voor de nationale veiligheid. Aan dit oordeel heeft verweerder het ambtsbericht van de AIVD van 20 januari 2006 met kenmerk 2508821/01 van het plaatsvervangend hoofd van de AIVD (hierna: ambtsbericht) ten grondslag gelegd. In het ambtsbericht is verwezen naar twee andere ambtsberichten van respectievelijk 9 februari 2005 met kenmerk 2301761/01 en 16 februari

2005 met kenmerk 2310124/01. Het ambtsbericht vermeldt het volgende:

“In het kader van zijn wettelijke taakuitvoering is de AIVD uit betrouwbare bronnen bekend geworden dat _____, geboren op _____ te _____, Libië, van Libische nationaliteit, thans woonachtig te _____, is aangesteld als imam van de moskee aan de _____ In zijn preken heeft hij herhaaldelijk de Jihad en het martelaarschap geprezen en opgeroepen tot verzet tegen de westerse onderdrukker. Nederlanders worden door _____ als ‘varkens en honden’ omschreven. Hij heeft eveneens uitspraken gedaan als: ‘wij zullen de Nederlanders afslachten’. _____ vertoont voorts in huiselijke kring jihadistische video’s aan jonge moslims. _____ propageert het mijden van contact met andersdenkenden, Nederlanders en vrouwen. Hij weigert Nederlands te spreken. Hij voert een anti-integratieve koers. Voorts is gebleken dat _____ gelieerd is aan de _____

Deze Libische terroristische beweging streeft een orthodox-Islamitisch, naar-Wahabistisch model vormgegeven, staatsbestel in Libië na. Daarbuiten ondersteunt men de wereldwijde Jihad. De _____ onderhoudt zeer nauwe banden met al-Qai’da alsmede met de Iraakse terreurbeweging ‘Qa’idat al-Jihad fi Balad al-Rafidain’ van _____. De Libyan Islamic Fighting Group faciliteert actief de Jihad in Irak. _____ onderhoudt contacten met in Nederland danwel andere westerse landen verblijvende radicale moslims, waaronder personen die in Afghanistan en/of Bosnië-Herzegovina hebben gevochten, danwel netwerken van radicale moslims. Zo staat hij in contact met _____ alias _____ van de _____

in _____ Op 16 februari 2005 heb ik u in een ambtsbericht met kenmerk 2310124/01 bericht dat _____ een gevaar vormt voor de nationale veiligheid. _____ was spreker op door _____ georganiseerde studiedagen. Bovendien onderhoudt _____ contacten met personen die deel uitmaken van internationale terroristische netwerken. Onder hen bevindt zich ondermeer Libische staatsburger _____. Omtrent deze persoon heb ik u op 9 februari 2005 bericht door middel van een ambtsbericht met kenmerk 2310124/01. _____ wordt door mijn dienst aangemerkt als een rekruteur voor de internationale Jihad. In die hoedanigheid vormt hij een gevaar voor de nationale veiligheid. Op grond van het bovenstaande concludeert de AIVD dat _____ een gevaar vormt voor de nationale veiligheid.

_____ heeft na aankomst in Nederland meerdere personalia gebruikt en daarbij behorende identiteitsdocumenten overzeegd. De volgende aliansen kunnen in dit verband genoemd worden: _____

_____ en _____ Buiten Nederland is _____ ook onder een aantal andere namen bekend. In de moskee in _____ staat hij bekend als _____

2.7 De rechtbank stelt vast dat verweerder de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende stukken niet heeft ingezien. Eiser heeft betoogd dat verweerder dat ten onrechte heeft nagelaten en dat hij concrete aanknopingspunten naar voren heeft gebracht voor twijfel aan de juistheid of volledigheid van het ambtsbericht.

2.8 De rechtbank stelt voorop, zoals de AbRS eerder heeft overwogen (uitspraak van 4 juli 2006, JV 2006, 346), dat de term ‘gevaar voor de nationale veiligheid’ in de wet niet nader is omschreven en dat de AIVD ingevolge artikel 6, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten 2002 (WIV) de bevoegde instantie is om te onderzoeken of van zodanig gevaar sprake is. De stellingen van eiser dat de AIVD enkel het belang van de staatsveiligheid waarborgt en blijkens het AIVD-jaarverslag 2005 geen opsporingsdienst is, doen naar het oordeel van de rechtbank niet af aan de relevantie van die

onderzoeken en feitenvergaring. Indien uit een ambtsbericht van de AIVD op objectieve, onpartijdige en inzichtelijke wijze blijkt welke feiten en omstandigheden aan de conclusie dat een vreemdeling gevaar voor de nationale veiligheid oplevert ten grondslag zijn gelegd en deze conclusie voorts niet onbegrijpelijk is zonder nadere toelichting, bestaat naar het oordeel van de rechtbank voor verweerder geen aanleiding de aan dat ambtsbericht ten grondslag liggende stukken in te zien, tenzij de desbetreffende vreemdeling concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de juistheid of volledigheid van dat ambtsbericht naar voren heeft gebracht.

2.9 Uit voormeld ambtsbericht blijkt naar het oordeel van de rechtbank op objectieve, onpartijdige en inzichtelijke wijze welke feiten en omstandigheden de AIVD aan de conclusie, dat eiser een gevaar voor de nationale veiligheid oplevert, ten grondslag heeft gelegd. Daaruit blijkt dat eiser in zijn preken herhaaldelijk de Jihad en het martelaarschap heeft geprezen en heeft opgeroepen tot verzet tegen de westerse onderdrukker. Daarnaast blijkt daaruit dat eiser een anti-integratieve koers vaart en gelieerd is aan de terroristische beweging “ welke een orthodox-islamitisch staatsbestel in Libië nastreeft. Verder vermeldt het ambtsbericht dat eiser contacten onderhoudt met in Nederland dan wel andere westerse landen verblijvende radicale moslims en met personen die deel uitmaken van internationale terroristische netwerken. Deze conclusies zijn niet onbegrijpelijk zonder nadere toelichting. Vermelding van de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende bron, dan wel bronnen, moest achterwege blijven vanwege de vertrouwelijkheid ervan. Het ambtsbericht bood eiser weliswaar beperkte, doch naar het oordeel van de rechtbank voldoende aanknopingspunten om, indien daartoe aanleiding bestond, op het gestelde daarin in te gaan en aan te tonen dat deze geheel of gedeeltelijk onjuiste of onvolledige feiten vermelden.

2.10 Hetgeen eiser ten betoge dat het ambtsbericht onjuiste of onvolledige feiten bevat heeft aangevoerd, leidt naar het oordeel van de rechtbank niet tot twijfel daaraan. De stellingen van eiser dat hij, gelet op de verklaring van het _____ niets van doen heeft met de _____ en dat uit het rapport _____ blijkt dat die organisatie sinds 1995 niet meer bestaat, is daarvoor onvoldoende. Daarbij neemt de rechtbank in aanmerking dat op blz. 9 van dat rapport melding wordt gemaakt van een verklaring afgegeven door de _____ op 18 mei 2005. Daarnaast heeft verweerder aanwijzingen voor het nog immer bestaan van de _____ mogen vinden in de omstandigheden dat het Verenigd Koninkrijk in oktober 2005 het lidmaatschap van de _____ in de _____ heeft verboden en dat de op 7 augustus 2000 gestarte website van de _____ nog immer (actief) bestaat. Voorts mocht verweerder zich ten aanzien van de verklaring van het _____ dat eiser niet voorkomt op een lijst van de Libische overheid van gezochte personen van de _____ op het standpunt stellen dat dit nog niet betekent dat eiser niet gelieerd is aan de _____. Niet aannemelijk is dat elk lid of sympathisant van de _____ bij de Libische overheid bekend is of zou moeten zijn en derhalve door haar gezocht zou (moeten) worden. Aan de door eiser overgelegde Arabische teksten van – naar gesteld – preken uit 2005 kan niet die waarde worden gehecht die hij wenst, reeds omdat deze teksten niet zijn vertaald. Daarbij heeft verweerder tevens mogen stellen dat de enkele op schrift gestelde tekst van preken op zichzelf niet uitsluit dat buiten die tekst om nog meer is gezegd. De stelling van eiser dat zijn pastorale taken als imam inderdaad soms leiden tot contacten met radicale moslims maar dat deze niet zonder meer gevaar opleveren voor de nationale veiligheid, doet geen twijfel rijzen ten aanzien van hetgeen over die contacten in het ambtsbericht is vermeld en waaraan de AIVD de conclusie verbindt dat daarin wel (mede) een gevaar voor de nationale veiligheid moet worden gezien.

2.11 In de stellingen van eiser dat de bewoordingen van een tip van de telefoonlijn Meld Misdaad Anoniem overeenkomen met een passage in het ambtsbericht en dat verweerder in het strafrechtelijke sepot aanleiding had moeten zien om de onderliggende stukken van het ambtsbericht te raadplegen dan wel nadere vragen te stellen aan de AIVD overweegt de rechtbank als volgt. Het enkele feit dat volgens eiser in een strafrechtelijke procedure ten aanzien van hem niet is gebleken van overtreding van normen die ter bescherming van de nationale veiligheid zijn gegeven en om die reden is geseponeerd, doet niet af aan de feiten en omstandigheden die verweerder in de huidige vreemdelingenrechtelijke procedure ten grondslag heeft gelegd aan de conclusie dat eiser een gevaar voor de nationale veiligheid vormt. Voor het oordeel dat verweerder ten onrechte heeft nagelaten onderzoek te doen naar de beweegredenen die het Openbaar Ministerie heeft geleid tot een sepot van eisers strafzaak, ziet de rechtbank dan ook, ondanks de door eiser gestelde aantasting van zijn rechtspositie door het bestreden besluit, geen aanleiding.

2.12 Gelet op het voorgaande mocht verweerder het ambtsbericht zonder nader onderzoek van de achterliggende stukken aan de beslissing op bezwaar ten grondslag leggen. Eisers beroepsgrond dat de beslissing op bezwaar in zoverre onvoldoende zorgvuldig is voorbereid en gemotiveerd slaagt niet.

2.13 De rechtbank heeft op grond van artikel 8:45 van de Algemene wet bestuursrecht in samenhang met artikel 87, eerste lid, van de WIV de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende stukken ingezien. Na kennisneming van die stukken is de rechtbank van oordeel dat deze een voldoende feitelijke grondslag vormen voor de in het ambtsbericht vermelde feiten en omstandigheden en dat het onderzoek waarop het ambtsbericht is gebaseerd voldoende zorgvuldig is geweest. Daarbij ziet de rechtbank, gelet op het bepaalde in artikel 87, eerste lid, van de WIV geen ruimte dit oordeel nader te motiveren.

2.14 Uit al het voorgaande volgt dat verweerder de conclusie dat eiser een gevaar vormt voor de nationale veiligheid, zoals neergelegd in het ambtsbericht van de AIVD, aan het bestreden besluit ten grondslag heeft mogen leggen.

2.15 Eiser heeft verder betoogd dat verweerder hem ten onrechte op grond van artikel 67, eerste lid, aanhef en onder e, van de Vw ongewenst heeft verklaard. Daartoe heeft eiser, nader toegelicht ter zitting, aangevoerd dat verweerder uit het ambtsbericht dat gaat over de nationale veiligheid niet zonder meer kan concluderen dat dat feitencomplex ook op grond van de internationale betrekkingen een rechtvaardigingsgrond vormt. Verder is volgens eiser niet gebleken wat de weerslag is van eisers gedragingen in het buitenland en had advies moeten worden gevraagd aan het terzake kundige Ministerie van Buitenlandse Zaken.

2.16 Verweerder heeft zich naar het oordeel van de rechtbank, gelet op de inhoud van het ambtsbericht, op het standpunt mogen stellen dat de aanwezigheid van eiser hier te lande de Nederlandse internationale betrekkingen schaadt. Daarbij heeft de rechtbank in aanmerking genomen dat uit dat ambtsbericht blijkt dat eiser oproept tot verzet tegen de westerse onderdrukking en de Jihad prijst, gelieerd is aan een Libische terroristische beweging die de wereldwijde Jihad ondersteunt, alsmede contacten onderhoudt met radicale moslims in andere westerse landen en met personen die deel uitmaken van internationale terroristische netwerken. Dat de AIVD in het ambtsbericht aan deze feiten en omstandigheden niet de conclusie heeft verbonden dat eiser de Nederlandse internationale betrekkingen schaadt, laat naar het oordeel van de rechtbank onverlet dat verweerder die feiten en omstandigheden ten grondslag heeft mogen leggen aan die conclusie. Voorts heeft verweerder in dit kader naar

het oordeel van de rechtbank mogen wijzen op de bijzondere verplichtingen die Nederland in het kader van de buitengrensbewaking heeft jegens de overige lidstaten om het gemeenschappelijk grondgebied te vrijwaren van personen die een gevaar voor de veiligheid vormen. Voor het inwinnen van het door eiser bedoelde advies heeft verweerder, gelet op het voorgaande, geen aanleiding hoeven zien.

2.17 Eiser heeft een beroep gedaan op artikel 3 van het EVRM. Daarbij heeft hij erop gewezen dat de Adviescommissie voor vreemdelingenzaken (ACV) naar aanleiding van zijn aanvraag van 23 maart 1994 om verlening van een verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd zich niet heeft uitgelaten over zijn militaire verleden, hetgeen thans een relevant aspect van beoordeling is. Verder heeft eiser erop gewezen dat hij het officiële uittreksel van het geboorteregister heeft overgelegd. Zijn deelname aan een demonstratie in Brussel en zijn betrokkenheid bij de oppositie maken dat eiser nog steeds in de negatieve belangstelling van de Libische autoriteiten staat. Voorts heeft eiser betoogd dat de verweerder in de ontwikkelingen in Libië sinds 1999 en in zijn beroep op TBV 2003/5 en WBV 2006/28 ten onrechte geen aanleiding heeft gezien om ten aanzien van hem een risico aan te nemen als bedoeld in artikel 3 van het EVRM. Het verblijf van eiser in het buitenland, het ambtsbericht en zijn al dan niet vaststaande betrokkenheid bij radicale moslims, de problemen die zijn familieleden hebben ondervonden, alsmede de verslechtering van de mensenrechtensituatie hadden verweerder aanleiding moeten geven tot een nieuw inhoudelijk oordeel ten aanzien van het beroep op artikel 3 van het EVRM. Eiser heeft gesteld dat ook als een relaas als ongeloofwaardig wordt betiteld, de situatie in het land van herkomst aanleiding kan geven om een autonoom oordeel te vellen over de risico's in de zin van die verdragsbepaling.

2.18 De rechtbank stelt voorop dat verweerder in de procedure volgend op eisers aanvraag om verlening van een asielvergunning van 23 maart 1994 het asielrelaas niet geloofwaardig heeft geacht. Het aan het in zoverre afwijzende besluit ten grondslag gelegde advies van de ACV van 18 januari 1999, inhoudende dat eiser geen vluchteling is en hij daarom niet als zodanig in Nederland kan worden toegelaten, vermeldt onder meer dat aan de geloofwaardigheid van eisers asielrelaas reeds afbreuk wordt gedaan, nu hij omtrent zijn identiteit tegenstrijdige verklaringen heeft afgelegd en dat eisers identiteit niet vaststaat. Verder vermeldt het advies dat eiser gedurende de verschillende stadia van zijn asielprocedure tegenstrijdige verklaringen heeft afgelegd op essentiële inhoudelijke onderdelen van zijn asielrelaas, waaronder zijn gestelde desertie.

2.19 Met voormeld besluit is in rechte komen vast te staan dat eisers asielrelaas ongeloofwaardig is en daarmee ook eisers gestelde militaire verleden en vermeende afluisterpraktijken van familieleden en kennissen in de periode 1993-1999. De rechtbank is van oordeel dat niet is gebleken dat zich sinds voormeld besluit nieuwe feiten of omstandigheden hebben voorgedaan die tot een andersluidende conclusie zouden moeten leiden. Weliswaar is de door eiser gestelde deelname aan een protestdemonstratie in Brussel als nieuw aan te merken, maar verweerder heeft zich ten aanzien daarvan op het standpunt mogen stellen dat eiser dit niet met concrete bewijzen heeft kunnen ondersteunen. Gelet op hetgeen eiser heeft aangevoerd, heeft verweerder zich op het standpunt mogen stellen dat eiser thans niet alsnog in de negatieve belangstelling van de Libische autoriteiten is komen te staan. Ook overigens heeft eiser onvoldoende geconcretiseerd dat hij mede als gevolg van het ambtsbericht alsnog in die negatieve belangstelling is komen te staan. Uit het voorgaande volgt dat verweerder in eisers beroep op artikel 3 van het EVRM en in hetgeen hij terzake heeft aangevoerd geen grond heeft hoeven zien om de ongewenstverklaring achterwege te laten.

2.20 Voorts heeft eiser een beroep gedaan op artikel 8 en 13 van het EVRM. Daarbij heeft hij gesteld dat verweerder bij zijn beoordeling ten onrechte is voorbij gegaan aan het feit dat hij en zijn gezin hier reeds jarenlang rechtmatig verblijf hebben en dit verblijfsrecht hen in staat stelde om gezinsleven uit te oefenen, als bedoeld in voormelde verdragsbepaling. Verder heeft verweerder geen rekening gehouden met de nationaliteiten van de gezinsleden, met de familieomstandigheden zoals de duur van het huwelijk, met de leeftijd van de kinderen, met de wetenschap van de echtgenote van hetgeen eiser door de AIVD wordt verweten, alsmede met andere factoren die de effectiviteit van het gezinsleven betreffen. Verweerder heeft ten onrechte geen reële en volledige belangenafweging gemaakt op grond van de in het bezwaarschrift vermelde "Boultif-criteria". In het kader van zijn beroep op artikel 8 van het EVRM heeft eiser nog gesteld dat de actualiteit van het ambtsbericht twijfelachtig is, nu niet is gebleken van enige strafrechtelijke verwijtbare gedragingen door eiser. Eiser heeft erop gewezen dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) er belang aan hecht dat de strafrechtelijke normstelling niet tot veroordeling van de vreemdeling heeft geleid. Nu van de onderliggende stukken van het ambtsbericht geen kennis kan worden genomen, is geen sprake van een effectief rechtsmiddel, als bedoeld in artikel 13 van het EVRM. Weliswaar blijkt volgens eiser uit het arrest van het EHRM in de zaak Al Nashif dat voorzien is in de mogelijkheid van het geheimhouden van stukken, maar daaraan is gekoppeld een inzage-recht door een advocaat namens de vreemdeling.

2.21 Wat betreft het betoog van eiser dat artikel 13 van het EVRM is geschonden, doordat hij in het kader van zijn beroep op artikel 8 van dat verdrag niet de onderliggende stukken kan inzien, overweegt de rechtbank als volgt. Onder verwijzing naar de uitspraak van 26 april 2007 (JV 2007/266) van de AbRS overweegt de rechtbank dat uit de arresten van het EHRM in de zaak Al Nashif van 20 juni 2002 (JV 2002/239) en in de zaak Haliti van 1 maart 2005 (JV 2005/373) niet is af te leiden dat slechts sprake is van "adversarial proceedings" wanneer de vreemdeling de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende stukken mag inzien, dan wel een derde voor hem in de gelegenheid wordt gesteld om op de feitelijke bevindingen van de rechter, na kennisneming van die stukken alleen door hem, te reageren. Uit de uitspraak van de 26 april 2007 blijkt verder dat de Afdeling bij de beoordeling van het hoger beroep in die zaak eveneens het arrest van het EHRM van 8 juni 2006 in de zaak Lupsa (JV 2006/311) heeft betrokken. Het vereiste van "adversarial proceedings" wordt geacht voldoende te zijn gewaarborgd door het feit dat de rechtbank de achterliggende stukken inziet. In het onderhavige geval heeft de rechtbank van de mogelijkheid gebruik gemaakt om kennis te nemen van de onderliggende stukken van het ambtsbericht en de afweging van verweerder op basis van die stukken aldus te beoordelen. Er bestaat dan ook geen grond voor het oordeel dat het bepaalde in artikel 13 van het EVRM, gelezen in samenhang met artikel 8 van het EVRM, geschonden moet worden geacht. Reeds om die reden bestaat geen aanleiding om, met voorbijgaan aan het bepaalde in artikel 87 van de WIV, eiser in de gelegenheid te stellen te reageren op de feitelijke bevindingen van deze rechtbank, nog daargelaten de vraag in hoeverre daarvoor ruimte bestaat. Voorts volgt de rechtbank niet eisers stelling dat, omdat niet is gebleken van enige strafrechtelijke verwijtbare gedraging, het ambtsbericht onvoldoende actueel is. Verweerders heeft zich, gelet op hetgeen hiervoor onder 2.11 is overwogen, in het bestreden besluit op het standpunt mogen stellen dat eiser een gevaar vormt voor de nationale veiligheid, ongeacht of er sprake is van een strafrechtelijk verwijtbare gedraging.

2.22 In verband met eisers beroep op artikel 8 van het EVRM is voorts het volgende van belang. Tussen partijen is niet in geschil dat tussen eiser en zijn echtgenote en kinderen sprake is van gezinsleven in de zin van die verdragsbepaling. Evenmin is in geschil dat eisers

ongewenstverklaring een inmenging betekent in het recht op uitoefening van dat gezinsleven. De ongewenstverklaring brengt mee dat eiser dit gezinsleven gedurende een groot aantal jaren op geen enkele wijze (meer) in Nederland zal kunnen uitoefenen. Verblijf hier te lande is niet toegestaan en overtreding van dat verbod is strafrechtelijk gesanctioneerd. Bij de beoordeling van de vraag of inmenging op het gezinsleven gerechtvaardigd is op grond van artikel 8, tweede lid, van het EVRM dient een redelijke afweging te worden gemaakt tussen het belang van verweerder bij bescherming van de openbare orde en het belang van eiser bij uitoefening van zijn gezinsleven.

2.23 In het arrest *Boultif* van 2 augustus 2001 (JV 2001/254) heeft het EHRM de richtinggevende uitgangspunten ("guiding principles") neergelegd aan de hand waarvan kan worden beoordeeld of de ongewenstverklaring en uitzetting van een vreemdeling noodzakelijk zijn in een democratische samenleving. De rechtbank stelt vast dat verweerder in het primaire besluit die uitgangspunten, voor zover in eisers geval van toepassing, heeft beoordeeld in het licht van de inmenging op het recht op uitoefening van het gezinsleven. Bij het bestreden besluit heeft verweerder gereageerd op de door eiser in bezwaar aangevoerde belangen. Het betoog van eiser dat verweerder onvoldoende heeft getoetst aan voormelde criteria treft naar het oordeel van de rechtbank dan ook geen doel.

2.24 De rechtbank is van oordeel dat verweerder in het kader van voormelde belangenafweging aan het belang van de bescherming van de nationale veiligheid een zwaarder gewicht mocht toekennen dan aan het belang van eiser bij uitoefening van zijn gezinsleven in Nederland. Daarbij is van belang dat eiser op grond van voormeld ambtsbericht een gevaar voor de nationale veiligheid vormt. Verder is meegewogen dat eiser en zijn echtgenote in het bezit zijn gesteld van een vergunning tot verblijf in verband met tijdsverloop in de asielprocedure en niet de status van vluchteling in de zin van het Vluchtelingenverdrag hebben gehad. Tevens heeft eiser weliswaar, zoals hiervoor onder 2.20 overwogen, gewezen op diverse factoren die de effectiviteit van zijn gezinsleven betreffen, maar verweerder heeft naar het oordeel van de rechtbank, gelet op de uit het ambtsbericht blijkende gedragingen van eiser, een zwaarder gewicht aan het belang van de Nederlandse samenleving mogen toekennen, waarbij die gedragingen van eiser er bovendien niet op wijzen dat eisers band met die samenleving groot is. Verweerder heeft naar het oordeel van de rechtbank van belang mogen achten dat eiser, voorafgaande aan zijn verblijf in Nederland vanaf 1994, 33 jaar en zijn echtgenote, die niet de Nederlandse nationaliteit heeft, 23 jaar in Libië hebben gewoond en geleefd en dat niet onaannemelijk is dat de band met Libië thans nog groter is dan de band met Nederland. Wat betreft de kinderen van eiser die allen minderjarig zijn en niet de Nederlandse nationaliteit bezitten, heeft verweerder mogen overwegen dat niet valt in te zien dat zij geen band met Libië, dan wel enig ander land buiten Nederland zouden kunnen opbouwen. Verder heeft verweerder er belang aan kunnen hechten dat niet is gebleken dat eiser in het land van herkomst geen familie heeft waarop hij – indien noodzakelijk – mogelijk een beroep zou kunnen doen bij een eventuele terugkeer naar Libië. Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder zich op het standpunt mogen stellen dat geen sprake is van objectieve belemmeringen om het gezinsleven buiten Nederland uit te oefenen.

2.25 Gelet op al het voorstaande is de rechtbank van oordeel dat geen grond bestaat voor het oordeel dat verweerder bij de bestreden beslissing niet in redelijkheid eiser ongewenst heeft kunnen verklaren op grond van artikel 67, eerste lid, aanhef, onder c en e, van de Vw.

2.26 Aangezien ook overigens geen aanleiding bestaat om te oordelen dat het bestreden besluit niet in stand kan blijven, wordt het beroep ongegrond verklaard.

2.27 Van omstandigheden op grond waarvan een van de partijen zou moeten worden veroordeeld in de door de andere partij gemaakte proceskosten, is niet gebleken.

Beslissing

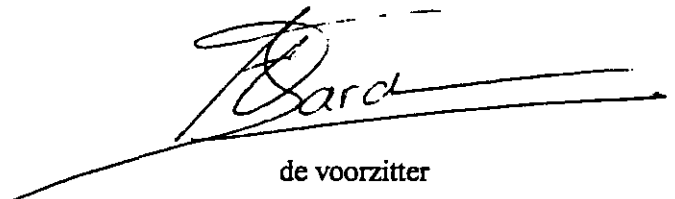
De rechtbank:

verklaart het beroep ongegrond.

Deze uitspraak is gedaan door mr. F.M.D. Aardema, voorzitter, en mrs. C.M. Dijksterhuis en M.P. Glerum, leden van de meervoudige kamer voor vreemdelingenzaken, en uitgesproken in het openbaar op 22 februari 2008, in tegenwoordigheid van mr. C.G.J.M. Moison, als griffier.

de griffier

de voorzitter

afschrift verzonden op:

22 FEB 2008

Rechtsmiddel

Tegen deze uitspraak kunnen partijen binnen vier weken na verzending van deze uitspraak hoger beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, onder vermelding van "Hoger beroep vreemdelingenzaken", Postbus 16113, 2500 BC Den Haag. Het beroepschrift dient één of meer grieven te bevatten. Artikel 6:6 Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing.

Let wel: Ook als u in deze uitspraak (gedeeltelijk) in het gelijk bent gesteld, kan het van belang zijn hoger beroep in te stellen voor zover de rechtbank gronden uitdrukkelijk en zonder voorbehoud heeft verworpen en u daar niet in wilt berusten.

Voor kopie conform

De Griffier

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

ADVOCATEN

KEIZERSGRACHT 560-562, 1017 EM AMSTERDAM
 TELEFOON 020-344 62 00, TELEFAX 020-344 62 01
 E-MAIL: info@bkw.nl

DR. BRITTA BÖHLER
 MARQ WIJNGAARDEN
 VICTOR KOPPE
 PROF. STIJN FRANKEN
 M. CHIEL TESTMAN
 CHRISJE ZULA
 FLIP SCHULLER
 PROF. LESBETH ZEGVELD
 DR. BART STAPELT
 MARTIJN STROOIJ
 FLORIMOND WASSENAAR
 VALÉRIE ESSENBURG
 ASPER PAUW
 NIELS VAN WERSCH
 MARIËRE VAN EIK
 MICHEL UTERWAAL
 SUUS HOPMAN
 CORRIEN ULLEERSMA

PROF. HANS ULRICH JESSURUN D'OLIVEIRA
 PROF. ANDRÉ NOLLKAEMPER
 PROF. TIES PRAKKEN

RAAD VAN STATE	
INGEKOMEN	
2 1 MRT 2008	
ZAAKNR.	200802086
AAN:	
BEHANDELD: DD:	PAR:

Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad
 van State
 Hoger beroep Vreemdelingenzaken
 Postbus 16113
 2500 BC Den Haag
 Per falkpost

Tevens per fax: 070-3651380
42 pagina's (zonder producties)

Amsterdam, 21 maart 2008
 Onze ref. 20080428.FW/ez

Direct tel.nr: 020-3446211
 Direct faxnr: 020-3446202

Betreft: / staatssecretaris van justitie

GEEFT EERBIEDIG TE KENNEN:

Gelet op het bepaalde in artikel 70 van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw), verklaart ondergetekende, mr. C.F. Wassenaar, advocaat te Amsterdam, Keizersgracht 560-562, 1017 EM, door _____ geboren op _____ van Libische nationaliteit, wonende te (_____ aan de _____ bepaaldelijk te zijn gevolmachtigd tot het instellen van hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank te 's-Gravenhage, zittinghoudende te Utrecht, van 22 februari 2008, met het kenmerk Awb 06/62421, waarbij het beroep van appellant tegen diens ongewenstverklaring ongegrond is verklaard (productie 1). Appellant komt in hoger beroep tegen voormelde uitspraak. De grieven van appellant betreft het navolgende. Deze grieven en de daarbij behorende toelichting dienen eveneens in onderling samenhang te worden beschouwd. Appellant verzoekt de eerdere gedingstukken omtrent zowel de asielprocedure als de ongewenstverklaring als hier letterlijk herhaald en ingelast aan te merken.

Grief 1

a. Appellant is van mening dat de rechtbank het recht heeft geschonden door het navolgende te overwegen;

2.7 De rechtbank stelt vast dat verweerder de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende stukken niet heeft ingezien. Eiser heeft betoogd dat verweerder

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 2

dat ten onrechte heeft nagelaten en dat hij concrete aanknopingspunten naar voren heeft gebracht voor twijfel aan de juistheid of volledigheid van het ambtsbericht.

2.8 De rechtbank stelt voorop, zoals de AbRS eerder heeft overwogen (uitspraak van 4 juli 2006, JV 2006, 346), dat de term 'gevaar voor de nationale veiligheid' in de wet niet nader is omschreven en dat de AIVD ingevolge artikel 6, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten 2002 (WIV) de bevoegde instantie is om te onderzoeken of van zodanig gevaar sprake is. De stellingen van eiser dat de AIVD enkel het belang van de staatsveiligheid waarborgt en blijkens het AIVD-jaarverslag 2005 geen opsporingsdienst is, doen naar het oordeel van de rechtbank niet af aan de relevantie van die onderzoeken en feitenvergaring. Indien uit een ambtsbericht van de AIVD op objectieve, onpartijdige en inzichtelijke wijze blijkt welke feiten en omstandigheden aan de conclusie dat een vreemdeling gevaar voor de nationale veiligheid oplevert ten grondslag zijn gelegd en deze conclusie voorts niet onbegrijpelijk is zonder nadere toelichting, bestaat naar het oordeel van de rechtbank voor verweerder geen aanleiding de aan dat ambtsbericht ten grondslag liggende stukken in te zien, tenzij de desbetreffende vreemdeling concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de juistheid of volledigheid van dat ambtsbericht naar voren heeft gebracht.

2.9 Uit voormeld ambtsbericht blijkt naar het oordeel van de rechtbank op objectieve, onpartijdige en inzichtelijke wijze welke feiten en omstandigheden de AIVD aan de conclusie, dat eiser een gevaar voor de nationale veiligheid oplevert, ten grondslag heeft gelegd. Daaruit blijkt dat eiser in zijn preken herhaaldelijk de Jihad en het martelaarschap heeft geprezen en heeft opgeroepen tot verzet tegen de westerse onderdrukker. Daarnaast blijkt daaruit dat eiser een anti-integratieve koers vaart en gelieerd is aan de terroristische beweging "i

... welke een orthodox-islamitisch staatsbestel in Libië nastreeft. Verder vermeldt het ambtsbericht dat eiser contacten onderhoud met in Nederland dan wel andere westerse landen verblijvende radicale moslims en met personen die deel uitmaken van internationale terroristische netwerken. Deze conclusies zijn niet onbegrijpelijk zonder nadere toelichting. Vermelding van de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende bron, dan wel bronnen, moest achterwege blijven vanwege de vertrouwelijkheid ervan. Het ambtsbericht bood eiser weliswaar beperkte, doch naar het oordeel van de rechtbank voldoende aanknopingspunten om, indien daartoe aanleiding bestond, op het gestelde daarin in te gaan en aan te tonen dat deze geheel of gedeeltelijk onjuiste of onvolledige feiten vermelden.

Toelichting

Ten aanzien van overweging 2.8 merkt appellant op dat de praktijk die sinds de uitspraak van 4 juli 2006 (JV 2006, 346) is ontstaan, fundamentele gebreken vertoont. De rechtbank kan en behoort niet in het bestuursrecht de vergewisplicht van het bestuur over te nemen. Evenzeer is het zinledig om het bestuur daarentegen wel de beoordelingsruimte te geven of er de al dan niet concrete aanknopingspunten voor twijfel naar voren zijn gebracht. Voor een der-

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 3

gelijk oordeel is immers kennisname van de achterliggende stukken logischerwijs, dwingend noodzakelijk.

Appellant brengt in herinnering de zaak Derrouiche die ook door uw Afdeling aanvankelijk is beoordeeld¹. Pas nadat de rechtbank inzage had gehad in de achterliggende stukken en tot de conclusie was gekomen dat er in redelijkheid geen enkele grondslag was te vinden voor kwalificatie dat die vreemdeling een gevaar zou vormen voor de nationale veiligheid, heeft de minister besloten om de AIVD te confronteren met het oordeel van de rechtbank. De minister heeft toen besloten geen hoger beroep in te stellen. Deze blamage had kunnen en moeten worden voorkomen doordat het bestuur in ieder geval in bezwaar zijn verantwoordelijkheid had moeten kennen door inzage te doen. Daarvoor is immers een convenant opgesteld. Indien de minister voor het slaan van de beschikking op bezwaar (OVR) niet passief was gebleven waar activisme geboden was, had veel ellende voor het gehele gezin Derrouiche, voorkomen kunnen worden. Appellant verwijst korthedshalve naar de gronden bezwaar (§§ 28, 31 en 33), gronden beroep (§§ 7-19) en de pleitnota (o.a. §10) en de opmerkingen die bij de intrekking van de verblijfsvergunning naar voren zijn gebracht. Voorts verwijst appellant naar de kritiek in de literatuur ten aanzien van de huidige praktijk, onder meer in NAV 2006, p.271-277³

Het primaat bij de vergewisplicht ligt bij het bestuursorgaan zelf. Olivier keert zich eveneens tegen een praktijk bij rechtbanken waarbij de rechtbank de vergewisplicht overneemt van het bestuursorgaan⁴. Uit de recentere EVRM rechtspraak (waarover hieronder bij onderstaande grieven meer) kan worden afgeleid dat de rechter in ieder geval als 'ongelijkheidscompensator' dient op te treden, maar pas nadat de uitvoerende macht zich maximaal heeft ingezet om zoveel mogelijk tegenspraak voor de burger gerealiseerd te krijgen. Daar is in de huidige zaak geen sprake van.

De rechtbank heeft aldus niet tot het oordeel kunnen komen dat verweerder kon beoordelen of appellant concrete aanknopingspunten voor twijfel had aangedragen voor twijfel aan het ambtsbericht, nu verweerder de achterliggende informatie niet kon kennen en deze informatie zoals algemeen bekend is (gemaakt⁵) niet kan dienen als één op één bewijs in rechte. Het aldus louter beoordelen van een ambtsbericht op redactionele begrijpelijkheid is vanwege de aard van de onderliggende informatie onvoldoende om te kunnen spreken van het voldoen aan de vergewisplicht ex artikel 3:9 Awb.

De grief tegen hetgeen is overwogen door de rechtbank onder 2.9 ziet op het feit dat de rechtbank nagelaten heeft de beperking van de kennisname van AIVD stukken aantoonbaar en inzichtelijk te toetsen aan artikelen 13 jo 3 EVRM. De rechtbank volstaat blijkens de uitspraak met louter een beoordeling van het inzagerecht in relatie tot artikel 13 jo 8 EVRM. Gezien het belang van

¹ RvS nr. 200701837/1/V1 en 200604842/1/V1 IND nr. 9904-15-2144

² Zie tevens onderdelen 10-13 van de pleitnota d.d. 5 Juli 2007

³ L. van Bergen, 'Advisering'.

⁴ Zie noot bij NAV 2006/24

⁵ Zie AIVD Jaarverslag 2005, Rijswijk, april 2006, p. 20 en 21

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 4

artikel 3 EVRM in de onderhavige procedure had de rechtbank niet voorbij mogen gaan aan deze beroepsgrond.

Vergelijk:

ABRvS (MK), 15 mei 2006, 200510216/1, (JV 2006/252)⁶:

Appellant klaagt dat de rechter (Almelo, 8 december 2005, AWB 05/52206) niet is ingegaan op zijn beroepsgrond dat de minister niet heeft onderkend dat hij, ook als zou het relaas ongeloofwaardig zijn, bij terugkeer naar Syrië een reëel risico loopt op een met art. 3 EVRM strijdige behandeling. De Afdeling oordeelt dat de rechter niet is ingegaan op deze beroepsgrond. Hoger beroep gegrond.

Appellant heeft in zijn laatste brief aan de rechtbank d.d. 23 oktober 2007 uitdrukkelijk en expliciet aandacht besteed aan de additionele waarde die een beroep op artikel 3 EVRM toevoegt aan de beoordeling van artikel 13 jo 8 EVRM, juist omdat veelvuldig in de processtukken artikel 3 en 8 EVRM te samen worden besproken.

Vergelijk brief d.d. 23 oktober 2007 namens appellant;

Eiser heeft in het kader van het beroep er op gewezen dat naar zijn inzicht dit beletsel om de inhoud van de onderliggende stukken feitelijk te kunnen betwisten in samenhang beschouwd met het feit dat de rechter over de gerechtvaardigdheid daarvan niet een eigen oordeel mag vellen in strijd is met artikel 13 EVRM in samenhang gelezen met artikel 3 en 8 EVRM. Eiser heeft hier laatstelijk nog op gewezen bij pleitnota (d.d. 5 juli 2007) onder de punten 46 tot en met 48, alsmede in de gronden van beroep (d.d. 23 januari 2007) onder de punten 59 tot en met 64.

Indien uw rechtbank tot het oordeel zou komen dat kennisneming van de stukken wel gerechtvaardigd is, bijvoorbeeld op grond van het feit dat deze stukken zich prima lenen voor feitelijke weerspreking door eiser zonder dat de wens tot geheimhouding in gevaar wordt gebracht, en gelet op het feit dat de rechtbank niet alle (feitelijke) achtergronden kent zoals eiser die kent, dan verbiedt artikel 87, lid 1 WvR uw rechtbank echter om op grond van dat oordeel te besluiten dat eiser kennis mag nemen van de stukken. Deze complicatie is niet te verenigen met artikel 13 EVRM waarbij het primaat bij de rechter wordt gelegd. Het is ook dit beginsel van een reële mogelijkheid tot tegenspraak tegenover de rechter dat onder meer in artikel 13 EVRM in samenhang gelezen met artikelen 8 en 3 EVRM wordt gewaarborgd.

Dit gebrek klemt te meer in zaken waar niet alleen artikel 8 EVRM maar voor al artikel 3 EVRM een centrale rol speelt, zoals in het onderhavige beroep. De EHRM jurisprudentie waarop een beroep is gedaan (Al Nashif, Haliti, Lupsa en Kaya) zien bovendien op dreigende schending van 'slechts' artikel 8 EVRM waarbij de voorwaarde van een rigorous scrutiny niet wordt gesteld, in tegenstelling tot de huidige zaak. Eiser verwijst in dat kader het artikel van prof. Spijkerboer en mr. van Kempen, 'Kroniek van het migratierecht' in NJBnr.35, d.d. 5 oktober 2007, p.2241 (productie 1).

⁶ Deze uitspraak is overigens ook relevant voor de inhoudelijke beoordeling van het beroep artikel 3 EVRM dat appellant heeft gedaan, hetgeen hieronder onder grief 4 nader zal worden besproken.

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 5

Ofschoon het vaste Afdelingsrechtspraak is dat een rechtbank in beginsel niet gehouden is om alle afzonderlijke beroepsgronden te bespreken, kan – gelet op het hierboven vermelde citaat bezwaarlijk worden volgehouden dat appellant niet zou hebben aangevoerd dat een beoordeling van het recht op een effectief rechtsmiddel in relatie tot artikel 3 EVRM, geen enkele meerwaarde zou hebben en derhalve als separate beroepsgrond onder de aandacht van de rechter is gebracht. Het absolute karakter van het refolementverbod van artikel 3 EVRM brengt met zich dat de rechtbank gehouden was, wellicht zelfs ambtshalve, om hierover een beoordeling te geven aangezien het nalaten van een dergelijke toets internationale consequenties kan hebben.

Geconcludeerd dient derhalve te worden dat de uitspraak ten aanzien van dit aspect een deugdelijke motivering ontbeert, hetgeen mede gezien het onderstaande, eveneens niet door toepassing te geven aan artikel 6:22 Awb geheeld kan worden.

Ter verdere onderbouwing voor het standpunt van appelland dat de huidige Nederlandse praktijk met betrekking tot inzage c.q. kennisname, die zich ontwikkeld heeft naar aanleiding van uw jurisprudentie, onverenigbaar is met artikel 13 jo 3 EVRM, verwijst appelland ook naar de uitspraken van het EHRM.

Appelland stelt vast dat de eisen met betrekking tot 'adversarial proceedings' in vreemdelingenzaken sinds Al Nashif een ontwikkeling ondergaan hebben en daarenboven strenger zijn geworden. Wat daarbij opvalt is dat bij het citeren uit Al Nashif het tweede deel van overweging 137 vaak wordt weg gelaten:

[...]The authority must be competent to reject the executive's assertion that there is a threat to national security where it finds it arbitrary or unreasonable. There must be some form of adversarial proceedings, if need be through a special representative after a security clearance.[...]

In de op Al Nashif volgende rechtspraak ontwikkelt het EHRM een indringender waarborg met betrekking tot het beginsel van 'adversarial proceedings' waarbij het opvalt dat het EHRM het element of beperking, "some form" sindsdien in alle uitspraken achterwege laat en telkens overweegt dat 'adversarial proceedings' dienen te worden gewaarborgd waarbij richtinggevende instructie wordt gegeven over hoe dat beginsel per geval moet worden ingevuld.

• Zie bijvoorbeeld *Lupsa v. Romania*⁷:

§ 38. [...] Before that supervisory body the person concerned must have the benefit of adversarial proceedings in order to present his point of view and refute the arguments of the authorities [...]

Vergelijkingen met de Haliti en Al Nashif uitspraken, zoals naar voren gebracht bij verweer, gaan ten aanzien van artikel 3 EVRM, voor appelland

⁷ EHRM, 8 juni 2006, JV 2006/311 met noot R.A. Lawson, Zie verder bovendien overweging 41 uit *Kaya*, EHRM 28 juni 2007, nr. 31753/02 (*Kaya* - Duitsland), JV 2007/437 nr. P. Boeles

BOHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 6

mank, al was het alleen al vanwege het feit dat bij artikel 8 EVRM er een 'fair balance' beoordeling moet plaatsvinden terwijl artikel 3 EVRM zich ten aanzien van het leeuwendeel van de EVRM verdragsbepalingen onderscheidt vanwege het absolute karakter van de bescherming die deze verdragsbepalingen aan mensen biedt. De belangen op grond van artikel 8 EVRM kunnen derhalve niet op één lijn worden gesteld, met de belangen ingevolge artikel 3 EVRM. Door de daaraan verbonden procedurele rechten als het recht op tegenspraak, ten aanzien van beide artikelen (3 en 8 EVRM) echter wel gelijk te stellen, wordt de bijzondere aard van de verplichting voortvloeiend uit artikel 3 EVRM (het absolute karakter) miskend door verweerder en in navolging daarvan door de rechtbank. Dit klemt te meer daar het EHRM⁸ herhaaldelijk heeft benadrukt dat de procedurele waarborgen sterke(r) zijn, ongeacht de aard van de aantijging of het vergrijp als het gaat om artikel 3 EVRM zaken.

Jabari v. Turkey⁹:

§ 50. In the Court's opinion, given the irreversible nature of the harm that might occur if the risk of torture or ill-treatment alleged materialised and the importance which it attaches to Article 3, the notion of an effective remedy under Article 13 requires independent and rigorous scrutiny of a claim that there exist substantial grounds for fearing a real risk of treatment contrary to Article 3 and the possibility of suspending the implementation of the measure impugned.

Ahmed v. Austria¹⁰

41. The above principle is equally valid when issues under Article 3 (art. 3) arise in expulsion cases. Accordingly, the activities of the individual in question, however undesirable or dangerous, cannot be a material consideration. The protection afforded by Article 3 (art. 3) is thus wider than that provided by Article 33 of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees (see paragraph 24 above and the above-mentioned Chahal judgment, p. 1855, para. 80).

Tot slot vertoont de recente uitspraak in de zaak Saadi van het EHRM¹¹ opvallend veel parallellen met de huidige zaak, zowel met betrekking tot de standpunten van de overheid als ook de voorzetting van het EHRM van de lijn der jurisprudentie ten aanzien van art. 3 EVRM, in samenhang met nationale veiligheid.

Italië (de verdragsstaat in de zaak Saadi) had de volgende overwegingen naar voren gebracht om te betogen dat de vreemdeling geen reëel risico zou lopen op een schending van artikel 3 EVRM.

105. The Government next observed that a danger of death or the risk of being exposed to torture or to inhuman and degrading treatment must be corroborated by

⁸ Zie ook onderdeel 21 uit de pleimota d.d. 5 juli 2007 waarin aangevoerd is onder verwijzing naar de Salah Sheekh uitspraak van 11 januari 2007 (JV 2007/30) dat het niet zo kan zijn dat pas bij het Hof een eerste en volle beoordeling zal plaatsvinden.

⁹ EHRM, 11 juli 2000, nr. 40035/98 (Jabari - Turkije), JV 2000/240 - nt B.P. Vermeulen

¹⁰ RV 1996/21

¹¹ EHRM, 29 januari 2008, nr. 13229/03 (Saadi - Verenigd Koninkrijk), JV 2008/104 nt G.N. Cornelisse

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNCAARDEN

21 maart 2008, pagina 7

appropriate evidence. However, in the present case the applicant had neither produced precise information in that regard nor supplied detailed explanations, confining himself to describing an allegedly general situation in Tunisia.

115. At the hearing before the Court the Government had agreed in substance with the arguments of the third-party intervener (see paragraphs 117-123 below), observing that, before the order for the applicant's deportation was made, the applicant had neither mentioned the risk of ill treatment in Tunisia, although he must have been aware of it, nor requested political asylum. His allegations had accordingly come too late to be credible.

De twee omstandigheden vormen eveneens in de onderhavige zaak de kern van de afwijzing van het beroep op artikel 3 EVRM en zullen hieronder (Grief 4) nader inhoudelijk worden besproken. Het EHRM overwoog in het eerdergenoemde Saadi arrest dat Italië onvoldoende indringend de vereiste risico-inschatting had gemaakt en dat mede daarom schending van artikel 3 EVRM dreigde (§§ 130 en 132) nu de vreemdeling reeds tot een kwetsbare groepering of bijzondere risico groep behoorde, juist vanwege dezelfde omstandigheden die hem in het kader van de nationale veiligheid worden verweten.

Met andere woorden, de rechtbank is in de bestreden uitspraak op onjuiste gronden voorbij gegaan aan het feit dat het vereiste van een vol en nauwgezet onderzoek (*rigorous scrutiny*) een lidstaat dwingt om in verdergaande tegenspraakmogelijkheden te voorzien dan in artikel 8 EVRM zaken, gezien de belangen die op het spel staan. De opsomming in het AIVD ambtsbericht, zoals omschreven in r.o. 2.6 van de aangevallen uitspraak, beschouwd in samenhang met hetgeen bekend is over de wijze waarop in Libië radicale moslims worden behandeld, leidt tot de conclusie dat appelland verzekerd dient te zijn van een reële mogelijkheid van tegenspraak omdat indien de aantijgingen correct zouden zijn, de omstandigheden waarop het gevaar voor nationale veiligheid gebaseerd is, rechtstreeks en van doorslaggevend belang zijn voor de risico inschatting van artikel 3 EVRM.

Appelland heeft in de gronden van bezwaar van 16 oktober 2006 gewezen op de connexiteit tussen het AIVD ambtsbericht en de vaststelling van het reële risico. Vergelijk;

55. Indien bovendien het ambtsbericht op waarheid zou berusten, zal cliënt bij terugkeer onmiddellijk als opposant te boek staan, gezien de houding van het regiem ten aanzien van fundamentalisten en zijn langdurige afwezigheid en verblijf in Nederland.

56. Vervolgens is WBV 2006-28 afgekondigd omdat bij uw dienst onzekerheid bestaat omtrent de behandeling van terugkeerden Libiërs. Weliswaar valt cliënt niet onder de werking van het moratorium maar dat maakt de onzekerheid niet minder. Kortom, gezien de positie van cliënt in Nederland en zijn asielmotieven in het verleden ligt het voor de hand dat er bij het ministerie van Buitenlandse Zaken om een individueel ambtsbericht wordt verzocht.

57. Uit Jabari v. Turkije (2000) kan worden afgeleid dat vanwege het fundamentele karakter van artikel 3 EVRM de Staat een duidelijke verplichting heeft om een "mea-

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 8

ningful assessment" te maken van de claim op artikel 3 EVRM. Dit laatste heeft weer zijn weerslag in de mate waartn van een individueel kan worden verlangd dat hij zijn relaas of claim op artikel 3 EVRM onderbouwt met bewijs. Hieraan is i.c. invulling gegeven door TBV-2003-5. Het CAT heeft in het verleden omtrent de bewijslastverdeling overwogen dat: "it is sufficient for the individual to present an arguable case or to make a plausible allegation; then it is for the State to prove that a lack of danger in case of return. CAT General comment 1 (1997, §5).

In beroep heeft appellant in onderdelen 46-49 nader gemotiveerd dat verweerder gehouden was om nader onderzoek te verrichten. Ten aanzien van de bestreden beschikking zijn er voorbereidings- en motiveringsgebreken naar voren gebracht, in die zin dat verweerder gehouden was de standpunten van de AIVD te betrekken bij de beoordeling van artikel 3 EVRM. Deze eveneens in de beroepsgronden vermelde grieven hadden voor de rechtbank aanleiding moesten vormen om tot de vaststelling te komen dat artikel 3 EVRM door het bestuur (*meaningful assessment*) was geschonden en dientengevolge eveneens te concluderen dat mitsdien de waarborg van artikel 13 EVRM nader onderzoek door verweerder naar de mogelijkheden van tegenspraak van appelland, geïndiceerd was.

Dat het huidige systeem van beperkte kennisname in Nederland niet te verenigen is met de waarborgen uit artikel 3 en 13 jo 3 EVRM, wordt onderbouwd met de *expert opinion* van prof. Boeles in de zaken Ramzy en A. v. the Netherlands (productie 2)

Gelet op het bovenstaande, concludeert appelland dat hij op overtuigende wijze aannemelijk heeft gemaakt dat de rechtbank gehouden was in ieder geval te motiveren waarom het recht op tegenspraak in relatie tot artikel 3 EVRM niet besproken hoefde te worden. Deze kwestie overstijgt in de visie van appelland een potentiële tegenwerping dat de rechtbank niet gehouden is om op alle afzonderlijk onderdeel van het beroep in te gaan: dat is zonneklaar.

Grief 2

Appelland is van mening dat de rechtbank het recht heeft geschonden door het navolgende te overwegen;

2.10 Hetgeen eiser ten betoge dat het ambtsbericht onjuiste of onvolledige feiten bevat heeft aangevoerd, leidt naar het oordeel van de rechtbank niet tot twijfel daaraan.

De stellingen van eiser dat hij, gelet op de verklaring van het [redacted] niets van doen heeft met de [redacted] en dat uit het rapport [redacted]

' blijkt dat die organisatie sinds 1995 niet meer bestaat, is daarvoor onvoldoende. Daarbij neemt de rechtbank in aanmerking dat op blz. 9 van dat rapport melding wordt gemaakt van een verklaring afgegeven door de [redacted] op 18 mei 2005. Daarnaast heeft verweerder aanwijzingen voor het nog immer bestaan van de [redacted] mogen vinden in de omstandigheden dat het Verenigd Koninkrijk in oktober 2005 het lidmaatschap van de [redacted] heeft verboden en dat de op 7 augustus 2000 gestarte website van de [redacted] nog immer (actief) bestaat. Voorts mocht verweerder zich ten aanzien van de verklaring van het [redacted] dat eiser niet

21 maart 2008, pagina 9

voorkomt op een lijst van de Libische overheid van gezochte personen van de op het standpunt stellen dat dit nog niet betekent dat eiser niet gelieerd is aan de . Niet aannemelijk is dat elk lid of sympathisant van de bij de Libische overheid bekend is of zou moeten zijn en derhalve door haar gezocht zou (moeten) worden. Aan de door eiser overgelegde Arabische teksten van – naar gesteld - preken uit 2005 kan niet die waarde worden gehecht die hij wenst, reeds omdat deze teksten niet zijn vertaald. Daarbij heeft verweerder tevens mogen stellen dat de enkele op schrift gestelde tekst van preken op zichzelf niet uitsluit dat buiten die tekst om nog meer is gezegd. De stelling van eiser dat zijn pastorale taken als imam inderdaad soms leiden tot contacten met radicale moslims maar dat deze niet zonder meer gevaar opleveren voor de nationale veiligheid, doet geen twijfel rijzen ten aanzien van hetgeen over die contacten in het ambtsbericht is vermeld en waaraan de AIVD de conclusie verbindt dat daarin wel (mede) een gevaar voor de nationale veiligheid moet worden gezien.

2.11 In de stellingen van eiser dat de bewoordingen van een tip van de telefoonlijn Meld Misdaad Anoniem overeenkomen met een passage in het ambtsbericht en dat verweerder in het strafrechtelijke sepot aanleiding had moeten zien om de onderliggende stukken van het ambtsbericht te raadplegen dan wel nadere vragen te stellen aan de AIVD overweegt de rechtbank als volgt. Het enkele feit dat volgens eiser in een strafrechtelijke procedure ten aanzien van hem niet is gebleken van overtreding van normen die ter bescherming van de nationale veiligheid zijn gegeven en om die reden is geseponeerd, doet niet af aan de feiten en omstandigheden die verweerder in de huidige vreemdelingenrechtelijke procedure ten grondslag heeft gelegd aan de conclusie dat eiser een gevaar voor de nationale veiligheid vormt. Voor het oordeel dat verweerder ten onrechte heeft nagelaten onderzoek te doen naar de beweegredenen die het Openbaar Ministerie heeft geleid tot een sepot van eisers strafzaak, ziet de rechtbank dan ook, ondanks de door eiser gestelde aantasting van zijn rechtspositie door het bestreden besluit, geen aanleiding.

2.12 Gelet op het voorgaande mocht verweerder het ambtsbericht zonder nader onderzoek van de achterliggende stukken aan de beslissing op bezwaar ten grondslag leggen. Eisers beroepsgrond dat de beslissing op bezwaar in zoverre onvoldoende zorgvuldig is voorbereid en gemotiveerd slaagt niet.

2.13 De rechtbank heeft op grond van artikel 8:45 van de Algemene wet bestuursrecht in samenhang met artikel 87, eerste lid, van de WIV de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende stukken ingezien. Na kennisneming van die stukken is de rechtbank van oordeel dat deze een voldoende feitelijke grondslag vormen voor de in het ambtsbericht vermelde feiten en omstandigheden en dat het onderzoek waarop het ambtsbericht is gebaseerd voldoende zorgvuldig is geweest. Daarbij ziet de rechtbank, gelet op het bepaalde in artikel 87, eerste lid, van de WIV geen ruimte dit oordeel nader te motiveren.

2.14 Uit al het voorgaande volgt dat verweerder de conclusie dat eiser een gevaar vormt voor de nationale veiligheid, zoals neergelegd in het ambtsbe-

BOHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 10

richt van de AIVD, aan het bestreden besluit ten grondslag heeft mogen leggen.

Toelichting

Appellant is van mening dat met bovengenoemde overwegingen (r.o 2.9 t/m 2.14) de rechtbank het recht heeft geschonden. Bovenvermelde overwegingen in onderlinge samenhang gelezen brengen appellant tot de conclusie dat de beoordelingen van de rechtbank zoals gegeven in deze overwegingen en de daarbij gehanteerde maatstaf niet in overeenstemming is met de waarborg zoals die verankerd is in de bepalingen 8, 3 en 13 van EVRM voor zover betrekking hebbend op het recht op een proces op tegenspraak (*adversarial proceedings*).

De rechtbank heeft zich in de aangevallen overwegingen ten onrechte beperkt tot beoordeling van stukken die ten grondslag gelegd zijn aan het ambtsbericht in het licht van het aan appellant kenbaar gemaakte ambtsbericht zelf. De rechtbank schrijft namelijk:

"Na kennismaking van die stukken is de rechtbank van oordeel dat deze een voldoende feitelijke grondslag vormen voor de in het ambtsbericht vermelde feiten en omstandigheden en dat het onderzoek waarop het ambtsbericht is gebaseerd voldoende zorgvuldig is geweest."

De rechtbank heeft niet de weersprekingen, zoals vermeld in de rechtsoverwegingen 2.9 tot en met 2.11 in het licht van en in samenhang met de (geheime) stukken waarop het ambtsbericht is gebaseerd, beoordeeld, althans een inzichtelijke motivering op dit punt ontbreekt in de uitspraak. De rechtbank was daartoe gehouden zodat appellant ervan verzekerd is dat de rechtbank ook vooral namens hem kennis heeft genomen van de achterliggende stukken. De bestreden overweging miskent de rol die de rechtbank behoort te vervullen als ongelijkheidscompensatoir.

Het EVRM schrijft, gelet op het bepaalde in artikel 8 EVRM in samenhang ook gelezen met 13 EVRM evenwel voor dat de rechtbank wel degelijk een feitelijke (de vraag of het ambtsbericht feitelijk steekhoudend is) maar ook juridisch kwalificerende (de vraag of de nationale veiligheid in het geding is) beoordeling voor. Alle feitelijke en juridisch kwalificerende tegenwerpingen moeten door de rechtbank worden beoordeeld in het licht van het materiaal dat ten grondslag is gelegd aan het ambtsbericht.

Zo overweegt het EHRM in de zaak *Lupsa v. Roemenië*¹² dat de rechtzoekende het recht heeft om een procedure op tegenspraak te voeren waarbij hij in staat moet worden gesteld om zijn opvattingen te geven en de argumenten van de overheid te weerspreken en te weerleggen. Het EHRM overweegt:

¹² EHRM, 8 juni 2006, JV 2006/311 met noot R.A. Lawson

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNCAARDEN

21 maart 2008, pagina 11

"..... the person concerned must have the benefit of the adversarial proceedings in order to present his point of view and refute the arguments of the authorities."

Hieruit volgt, naar de mening van appellant, dat de onafhankelijke beoordelaar ook vol moet treden in de beoordeling van de weersprekingen van de justitiabele in het licht van de onderliggende stukken zoals die bekend zijn aan de onafhankelijke beoordelaar vanwege inzage van de geheime informatie. De justitiabele mag van deze onafhankelijke beoordelaar verwachten dat deze alle relevante kwesties betrekking hebbende op de feiten (*in casu* de feitelijke steekhoudendheid van het ambtsbericht) en het recht (*in casu*: de vraag of er gevaar voor de nationale veiligheid uitgaat door de aanwezigheid van zijn persoon hier ten lande) ten volle beoordeeld mede in het licht van hetgeen de justitiabele zelf heeft aangedragen. Uit de letterlijke bewoordingen van het EHRM vloeit dwingend voort dat de aantijgingen en het commentaar daarop in samenhang met elkaar dienen te worden beoordeeld. Het EHRM overweegt wederom in de zaak *Lupsa vs. Roemenië*;

"He must among other things be able to have the measure in question scrutinized by an independent and impartial body competent to review all the relevant questions of fact and law in order to determine the lawfulness of the measure and punish a possible abuse by the authorities."

Zoals reeds aangegeven is appellant van mening dat de rechtbank zich niet, althans volstrekt onvoldoende van zijn taak heeft gekweten door enkel te beoordelen de vraag of verweerder in het licht van het ambtsbericht aan de hand van de weersprekingen zoals geuit door appellant, zelf een onderzoek of een informatieverzoek aan de AIVD achterwege mocht laten.

De oordeelsvorming over de juistheid van het ambtsbericht is hierdoor beperkt tot een marginale danwel neutrale verificatie van de onderliggende stukken hetgeen in het licht van het recht op een procedure op tegenspraak onvoldoende is. De rechtbank heeft voorts ten onrechte evenmin betrokken de juridisch kwalificerende weersprekingen zoals ingebracht door appellant bij haar beoordeling omtrent kwalificatie inzake de nationale veiligheid door de AIVD (Zie met name punten 20 t/m 34 beroepschrift 23 januari 2007)

De beoordelingsmaatstaf die de rechtbank in het geval van de feitelijke en juridische weren van appellant hanteert, betrof ten onrechte louter de beoordeling of de weersprekingen van appellant de mogelijkheid openlaat dat het ambtsbericht ondanks de weersprekingen juist kan zijn. De rechtbank komt bij alle weersprekingen tot de conclusie dat deze weersprekingen daargelaten hun eventuele inhoudelijke correctheid een al dan niet theoretisch geval denkbaar openhouden waarbij het ambtsbericht wel juist is.

De wijze waarop de rechtbank de kwestie beoordeeld laat de mogelijkheid open dat de weerspreking, kijkend naar de onderliggende stukken, wel ade-

21 maart 2008, pagina 12

quaat is. Dat deugt niet. Deze door de commissie Meijers¹³ als dubbele marginale toets gekenschetste beoordeling wordt eveneens door voornoemde commissie gelaakt en als arbitrair betitelt.

De Permanente Commissie meent dat de huidige vreemdelingenprocedure onvoldoende waarborgen biedt tegen een arbitraire rechtsgang en constateert dat de Nederlandse vreemdelingenrechter in feite een dubbele marginale toets hanteert, zowel met betrekking tot het ambtsbericht en de daaraan ten grondslag liggende bronnen, als met betrekking tot het door de Minister genomen besluit op basis van dat ambtsbericht. Niet alleen is deze praktijk onwenselijk, de Permanente Commissie is evenzeer van mening dat hiermee onvoldoende wordt tegemoetgekomen aan procedurele vereisten van EG-recht en het EVRM¹⁴.

Ter adstructie van deze bewering brengt appelland naar voren dat de rechtbank bijvoorbeeld als het gaat om de vraag of appelland tijdens zijn preken de Nederlanders heeft uitgemaakt voor varkens en honden, heeft overwogen dat de door appelland gegeven weerspreking onverlet laat dat appelland deze uitlatingen buiten de overgelegde teksten om kan hebben gedaan. Appelland heeft zijn preken overgelegd en aangegeven dat in die preken niet deze uitlatingen staan. Dit standpunt is door de rechtbank niet feitelijk onderzocht en beoordeeld blijkens de aangevallen uitspraak.

De rechtbank volstaat in de aangevallen motivering met haar stelling dat de gelaakte uitspraken buiten het papier om kunnen zijn gedaan. Deze stelling van de rechtbank is theoretisch juist. Bovendien, de stelling van appelland dat hij zich aan het papier gehouden heeft, kan ook juist zijn. De beweringen zijn beiden theoretisch van aard en kunnen beiden juist zijn zolang de feiten niet worden beoordeeld. In het licht van artikel 3:9 Awb blijkt deze *status-quo* in de visie van de rechtbank voldoende te zijn om de stelling van appelland als zijnde onvoldoende concreet te kunnen kwalificeren en daarom vervolgens te negeren.

Echter, de niet louter theoretische mogelijkheid dat appelland inderdaad niet heeft gezegd dat Nederlanders varkens en honden zijn, wordt hiermee niet weerlegd door de rechtbank. Appelland is nu van mening dat de rechter, vanwege artikel 8 EVRM en 13 EVRM en meer in het bijzonder het uit deze artikelen voortvloeiende procedurele recht op een proces dat gevoerd wordt op tegenspraak, wel degelijk een dergelijke weerspreking van appelland moet onderzoeken aan de hand van de alleen voor de rechtbank toegankelijke stukken.

Doordat deze beoordeling niet (kenbaar) is gemaakt door de rechtbank, is appelland van mening dat artikel 8 EVRM en 13 EVRM in dit geval zijn geschonden. De rechtbank kon niet volstaan met het beoordelen van de achterliggende stukken enkel in het licht van het ambtsbericht zelf zonder daarbij rekening te houden met de weersprekingen van appelland.

¹³ Commissie Meijers, Maart 2007, <http://www.commissie-meijers.nl/> "Notitie geheime informatie en ambtsberichten in de vreemdelingenrechtelijke procedure"

¹⁴ Commissie Meijers, p. 3

21 maart 2008, pagina 13

Appellant is voorts van mening dat het bepaalde in artikel 87, eerste lid van de WTV de rechtbank niet belet om in haar uitspraak melding te maken van het feit dat de weersprekingen zoals geuit door appellant in de beoordeling van de vraag of onderliggende stukken mede in het licht van de door appellant naar voren gebrachte weersprekingen een voldoende feitelijke grondslag vormen voor de in het ambtsbericht vermelde feiten, omstandigheden en kwalificatie omtrent de nationale veiligheid. Het is ook daarom aannemelijk dat de rechtbank voornoemde door appellant voorgestane feitelijke en kwalificerende beoordeling niet in volle omvang heeft gemaakt. Doordat dit onderzoek niet (kenbaar) heeft plaats gehad, is de uitspraak genomen in strijd met het bepaalde in artikel 3:46 Awb en dient ze te worden vernietigd.

Grief 3

Appellant is van mening dat de rechtbank het recht heeft geschonden door het navolgende te overwegen;

2.15 Eiser heeft verder betoogd dat verweerder hem ten onrechte op grond van artikel 67, eerste lid, aanhef en onder e, van de Vw ongewenst heeft verklaard. Daartoe heeft eiser, nader toegelicht ter zitting, aangevoerd dat verweerder uit het ambtsbericht dat gaat over de nationale veiligheid niet zonder meer kan concluderen dat dat feitencomplex ook op grond van de internationale betrekkingen een rechtsvaardigingsgrond vormt. Verder is volgens eiser niet gebleken wat de weerslag is van eisers gedragingen in het buitenland en had advies moeten worden gevraagd aan het terzake kundige Ministerie van Buitenlandse Zaken.

2.16 Verweerder heeft zich naar het oordeel van de rechtbank, gelet op de inhoud van het ambtsbericht, op het standpunt mogen stellen dat de aanwezigheid van eiser hier te lande de Nederlandse internationale betrekkingen schaadt. Daarbij heeft de rechtbank in aanmerking genomen dat uit dat ambtsbericht blijkt dat eiser oproept tot verzet tegen de westerse onderdrukking en de Jihad prijst, gelieerd is aan een Libische terroristische beweging die de wereldwijde Jihad ondersteunt, alsmede contacten onderhoudt met radicale moslims in andere westerse landen en met personen die deel uitmaken van internationale terroristische netwerken. Dat de AIVD in het ambtsbericht aan deze feiten en omstandigheden niet de conclusie heeft verbonden dat eiser de Nederlandse internationale betrekkingen schaadt, laat naar het oordeel van de rechtbank onverlet dat verweerder die feiten en omstandigheden ten grondslag heeft mogen leggen aan die conclusie. Voorts heeft verweerder in dit kader naar het oordeel van de rechtbank mogen wijzen op de bijzondere verplichtingen die Nederland in het kader van de buitengrensbewaking heeft jegens de overige lidstaten om het gemeenschappelijk grondgebied te vrijwaren van personen die een gevaar voor de veiligheid vormen. Voor het inwinnen van het door eiser bedoelde advies heeft verweerder, gelet op het voorgaande, geen aanleiding hoeven zien.

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNCAARDEN

21 maart 2008, pagina 14

Toelichting

De rechtbank heeft met bovengenoemde overwegingen het recht geschonden door te overwegen dat verweerder het ambtsbericht mocht gebruiken in het kader van de ongewenstverklaring op grond van artikel 67, lid, onder e Vw. De rechtbank heeft miskend dat de AIVD niet de ter zake deskundige is als het gaat om de beoordeling of de internationale betrekkingen ongewenstverklaring van appellant vorderen. De rechtbank heeft miskend dat de kwalificaties omtrent het vermeende prijzen van de jihad, het vermeende ondersteunen van de jihad, de vermeende liaison met de en de vermeende contacten met radicale moslims die deel uitmaken van internationale netwerken van radicale moslims, onvoldoende concreet zijn om te oordelen dat de ongewenstverklaring ook noodzakelijk is gelet op internationale betrekkingen. De aard van de contacten en de aard van de vermeende liaison is onduidelijk en onvoldoende concreet om voornoemd oordeel te rechtvaardigen. Ten aanzien van de vermeende opvattingen en handelingen ter bevordering van de internationale jihad meent appellant eveneens dat zonder inschatting van de Minister van Buitenlandse zaken niet kan worden gesteld dat de internationale betrekkingen zijn geschaad door appellant te dulden op het Nederlands grondgebied.

Appellant wil daarbij naar voren brengen dat radicale opvattingen van welke aard dan ook in beginsel onder de vrijheid van meningsuiting vallen, hetgeen ook internationaal wordt gerespecteerd. In een vrije en democratische samenleving moet, vanzelfsprekend binnen de grenzen van de wet, ruimte kunnen zijn voor het uiten van radicale opvattingen. Appellant wil er op wijzen dat hij niet de wet heeft overtreden vanwege zijn opvattingen. Appellant is van mening dat gelet op deze feiten en omstandigheden met name de Minister van Buitenlandse zaken een goede inschatting kan maken over de vraag of de wijze waarop appellant zich uit, geaccepteerd is binnen de internationale gemeenschap en of in dat licht een ongewenstverklaring op grond van artikel 67 lid 1 onder e Vw in de rede ligt.

Overigens laat een dergelijk oordeel onverlet dat appellant meent dat zijn rechten ex artikel 8 EVRM en 3 EVRM prevaleren.

Tenslotte zal wel meer kennis beschikbaar moeten komen omtrent de vermeende aard van voornoemde contacten en banden, alsmede over daadwerkelijk gedane uitlatingen door appellant. Appellant is van mening dat zonder deze duidelijkheid het niet aangaat om hem ongewenst te verklaren op grond van internationale betrekkingen van de Nederlandse staat.

Ten aanzien van de overweging dat voor de ongewenstverklaring wel een rechtsgrondslag kan worden gevonden in de belangen van de Schengengrenscontrole, getuigt de overweging van de rechtbank evenzeer van een onjuiste rechtsopvatting. De Schengenregelingen verbinden aan toepassing van nationale recht indien dat leidt tot ongewenstverklaring, de consequentie van signalering ter fine van weigering in andere Schengenlanden. Ook als bijvoorbeeld in materiële zin sprake is van schade aan de internationale betrekkingen van de Nederlandse overheid door aanwezigheid van een vreemdeling hier te lande, bewerkstelligd het Schengenverdrag en de SUO en de daarin opgenomen soli-

21 maart 2008, pagina 15

dariteitsbepalingen dat de vreemdeling gesignaleerd wordt ter fine van weigering tot toelating en toegang van zijn persoon in andere Schengenstaten.

Echter, het Schengenverdrag en de SUO vestigen op zelf, anders dan de rechtbank veronderstelt, geen rechtsgrond voor de ongewenstverklaring ten principale. Het Schengenverdrag en de SUO hebben tot doel de openbare orde te doen handhaven (zie b.v. art 94 SUO). Het betreft mitsdien een handhavinginstrument en niet zoals de rechtbank kennelijk meent een beschermingsinstrument. De uitspraak kan daarom ook op dit punt niet in stand blijven en dient derhalve te worden vernietigd.

Grief 4

Appellant is van mening dat de rechtbank het recht heeft geschonden door het navolgende te overwegen;

2.17 Eiser heeft een beroep gedaan op artikel 3 van het EVRM. Daarbij heeft hij erop gewezen dat de Adviescommissie voor vreemdelingenzaken (ACV) naar aanleiding van zijn aanvraag van 23 maart 1994 om verlening van een verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd zich niet heeft uitgelaten over zijn militaire verleden, hetgeen thans een relevant aspect van beoordeling is. Verder heeft eiser erop gewezen dat hij het officiële uittreksel van het geboorteregister heeft overgelegd. Zijn deelname aan een demonstratie in Brussel en zijn betrokkenheid bij de oppositie maken dat eiser nog steeds in de negatieve belangstelling van de Libische autoriteiten staat. Voorts heeft eiser betoogd dat de verweerder in de ontwikkelingen in Libië sinds 1999 en in zijn beroep op TBV 2003/5 en WBV 2006/28 ten onrechte geen aanleiding heeft gezien om ten aanzien van hem een risico aan te nemen als bedoeld in artikel 3 van het EVRM. Het verblijf van eiser in het buitenland, het ambtsbericht en zijn al dan niet vaststaande betrokkenheid bij radicale moslims, de problemen die zijn familieleden hebben ondervonden, alsmede de verslechtering van de mensenrechtensituatie hadden verweerder aanleiding moeten geven tot een nieuw inhoudelijk oordeel ten aanzien van het beroep op artikel 3 van het EVRM. Eiser heeft gesteld dat ook als een relaas als ongeloofwaardig wordt betiteld, de situatie in het land van herkomst aanleiding kan geven om een autonoom oordeel te vellen over de risico's in de zin van die verdragsbepaling.

2.18 De rechtbank stelt voorop dat verweerder in de procedure volgend op eisers aanvraag om verlening van een asielvergunning van 23 maart 1994 het asielrelaas niet geloofwaardig heeft geacht. Het aan het in zoverre afwijzende besluit ten grondslag gelegde advies van de ACV van 18 januari 1999, inhoudende dat eiser geen vluchteling is en hij daarom niet als zodanig in Nederland kan worden toegelaten, vermeldt onder meer dat aan de geloofwaardigheid van eisers asielrelaas reeds afbreuk wordt gedaan, nu hij omtrent zijn identiteit tegenstrijdige verklaringen heeft afgelegd en dat eisers identiteit niet vaststaat. Verder vermeldt het advies dat eiser gedurende de verschillende stadia van zijn asielprocedure tegenstrijdige verklaringen heeft afgelegd op essentiële inhoudelijke onderdelen van zijn asielrelaas, waaronder zijn gestelde desertie.

21 maart 2008, pagina 16

2.19 Met voormeld besluit is in rechte komen vast te staan dat eisers asielre-laas ongeloofwaardig is en daarmee ook eisers gestelde militaire verleden en vermeende af luisterpraktijken van familieleden en kennissen in de periode 1993-1999. De rechtbank is van oordeel dat niet is gebleken dat zich sinds voormeld besluit nieuwe feiten of omstandigheden hebben voorgedaan die tot een andersluidende conclusie zouden moeten leiden. Weliswaar is de door eiser gestelde deelname aan een protestdemonstratie in Brussel als nieuw aan te merken, maar verweerder heeft zich ten aanzien daarvan op het standpunt mogen stellen dat eiser dit niet met concrete bewijzen heeft kunnen ondersteunen. Gelet op hetgeen eiser heeft aangevoerd, heeft verweerder zich op het standpunt mogen stellen dat eiser thans niet alsnog in de negatieve belangstelling van de Libische autoriteiten is komen te staan. Ook overigens heeft eiser onvoldoende geconcretiseerd dat hij mede als gevolg van het ambtsbericht alsnog in die negatieve belangstelling is komen te staan. Uit het voorgaande volgt dat verweerder in eisers beroep op artikel 3 van het EVRM en in hetgeen hij terzake heeft aangevoerd geen grond heeft hoeven te zien om de ongewensverklaring achterwege te laten.

Toelichting

Appellant heeft een aantal feiten en omstandigheden naar voren gebracht die zich sinds zijn statusverlening in 1999 in de afgelopen acht jaar voorgedaan hebben plaatsgevonden en die in het licht van het vigerend beleid aanleiding hadden moeten geven tot een inhoudelijke beoordeling van de huidige positie van appellant. Deze omstandigheden zijn in r.o. 2.17- 2.20 door de rechtbank samengevat: deelname aan de oppositie, betrokkenheid bij een demonstratie in Brussel en voortdurende negatieve aandacht van de Libische autoriteiten.

Tijdens de hoorzitting d.d. 24-11-2006 hangende bezwaar heeft appellant met betrekking tot de oppositie verklaard:

Voorzitter: Zijn er verder nog omstandigheden die u naar voren wilt brengen die niet eerder aan de orde zijn geweest?

Betrokkene: Ik ben tegen het beleid van Khadafi en ik ben tegen zijn politiek. Ik zat in het leger en wilde bepaalde dingen niet doen. Ik ben nog steeds tegen Khadafi, zijn beleid en zijn regering. Ik heb nog steeds contacten met de Libische oppositie. Wij hopen dat Khadafi weg gaat.

Rapporteur: Over welke oppositiebewegingen hebben we het hier?

Betrokkene: Ik heb daar eerder stukken over naar voren gebracht.

Opmerking rapporteur: Betrokkene heeft eerder inderdaad stukken overgelegd van

Betrokkene: Als je al dertien jaar afwezig bent hoef je niet te verwachten dat Khadafi je met bloemen onthaalt. Er zijn verhalen bekend over mensen die gevangen zijn gezet. Er vinden vele ondervragingen plaats. Er wordt gevraagd naar wie je kent en wat ze doen etc. Een maand geleden heeft er ook een slachting in een gevangenis in Tripoli plaatsgevonden (de Abu-Salim gevangenis). Dit moet op Internet te vinden zijn. Ik heb zelf ook deel genomen aan de pro-

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 17

testen tegen Khadafi toen hij naar Brussel kwam. Het is in zijn regime een misdrijf om te protesteren tegen zijn bezoek aan Europa. We hebben ook een videoband, met toestemming van de Belgische autoriteiten, waarop wij te zien en te volgen zijn. Khadafi zal ons hiervoor executeren.

Rapporteur: Met we bedoeld u hier u zelf en de andere leden van uw oppositiepartij?

Betrokkene: Gewoon, alle mensen die op straat zijn gefilmd tijdens de protesten.

Voorzitter: Als ik het voorgaande samenvat kan ik dan stellen dat uw terugkeer naar Libië wordt bemoeilijkt door Khadafi en zijn regime?

Betrokkene: Ja, dat klopt.

De beschikking vermeldt echter hieromtrent het volgende:

Betrokkene heeft niet aannemelijk gemaakt dat hij in de bijzondere belangstelling zou staan van de Libische autoriteiten. Betrokkene heeft nimmer gesteld dat hij gedurende zijn verblijf in Nederland oppositionele activiteiten tegen het Libische bewind heeft verricht. Betrokkene heeft ter zitting weliswaar verklaard deel te hebben genomen aan een protestdemonstratie in Brussel tegen het bewind van Khadafi, echter daadwerkelijke deelname aan deze demonstratie heeft betrokkene niet met concrete bewijzen kunnen ondersteunen. Voor zover betrokkene al heeft deelgenomen aan voornoemde demonstratie, is niet aannemelijk geworden dat hij thans, vanwege deze gestelde deelname, als politiek opposant te boek staat.

Appellant kon en kan zich niet verenigen met de overweging. Gezien het verslag van de hoorzitting, is het onbegrijpelijk dat de opsteller van de beschikking overweegt: *Betrokkene heeft nimmer gesteld dat hij gedurende zijn verblijf in Nederland oppositionele activiteiten tegen het Libische bewind heeft verricht.* In beroep heeft appellant zich derhalve gekeerd tegen de stelling dat hij in bezwaar (of in de besluitvormingsfase) niets zou hebben gezegd over zijn verzet tegen het bewind van Khadaffi. Appellant heeft de stelling verder gemotiveerd betwist met referentie aan artikel 7:11 Awb¹⁵. Appellant heeft voorts gemotiveerd naar voren gebracht dat als de ernst van de mensenrechtensituatie in Libië blijktens het ambtsbericht dusdanig is, ingevolge artikel 3:2 Awb verweerder wellicht had moeten nagaan of een individueel ambtsbericht van belang zou zijn.

Appellant brengt in herinnering dat zijn betrokkenheid bij de oppositie in de diaspora tegen het bewind van Khadaffi, middels onder meer de verklaring van de *Partij* zijn bevestigd¹⁶. Voorts is overgelegd twee verklaringen, te weten van de *Partij*¹⁷. In dat kader heeft appellant in beroep (§§ 32 en 50-54)¹⁸ de rechtbank

¹⁵ Zie o.a. beroepsgrond § 45

¹⁶ gedingstuk 89, productie 4 bij zienswijze 27 maart 2006, zie bijlage

¹⁷ idem noot 16, zie bijlage

¹⁸ Onderdeel 32 van het beroep vermeldt hieromtrent expliciet het volgende:

TLLFHR

32. Tenslotte wordt door verweerder opgemerkt dat de gunstige verklaring van de TLLFHR in twijfel wordt getrokken omdat niet inzichtelijk zou zijn welke bronnen hiaraan ten

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 18

gewezen op het feit dat verweerder zonder aanwijzing dat de verklaring van appellant omtrent zijn 'nova' na de statusverlening in 1999 als ongeloofwaardig zou mogen worden aangemerkt, toch nadere eisen zou mogen stellen omtrent onderbouwing met bewijsmiddelen van zijn oppositionele betrokkenheid. Daar hebben de verklaringen van de de
 --- immers al in voorzien, gezien de vrije bewijsleer. Uit de uitspraak blijkt niet dat de rechtbank deze verklaringen op kenbare en inzichtelijke wijze betrokken heeft bij de besluitvorming, hetgeen als een ernstige motiveringsgebrek moet worden aangemerkt.

In plaats van een eigen beoordeling te maken van de aanwezige risico's in het licht van artikel 3 EVRM, heeft de rechtbank bovendien aan het eind van overweging 2.19 geconcludeerd dat *verweerder zich op het standpunt heeft mogen stellen dat eiser thans niet alsnog in de negatieve aandacht belangstelling van de Libisch autoriteiten is komen te staan. ... Uit het voorgaande volgt dat verweerder in eisers beroep op artikel 3 van het EVRM en in hetgeen hij terzake heeft aangevoerd geen grond heeft hoeven te zien om de ongewenst-verklaring achterwege te laten.*

Uit de bewoording van de rechtbank kan niet anders worden afgeleid dan dat de rechtbank een marginale toets heeft gebezigd daar waar een eigen oordeel en volle toets blijkens vaste rechtspraak geboden was. De rechtbank heeft aldus een onjuiste beoordelingsmaatstaf aangelegd.

Zo blijkt in de zaak Kesbir¹⁹ dat de Hoge Raad (HR) niet zelf opnieuw onderzoekt welke gevaren Kesbir loopt bij uitlevering en welke waarborgen in de actuele situatie van Turkije nodig zijn om die gevaren te ondervangen. De HR concludeert dat het hof op basis van de stukken die waren voorgelegd, tot het oordeel kon komen, dat uitlevering van Kesbir alleen verantwoord is indien concrete waarborgen zijn verkregen dat de Turkse autoriteiten erop zullen toezien dat zij gedurende haar detentie en berechting niet zal worden gemarteld of aan andere onmenselijke praktijken zal worden blootgesteld en dat de door de Turkse regering gedane toezeggingen hieraan niet voldoen en dat daarom de uitlevering moet worden verboden. De Hoge Raad verwerpt het cassatieberoep van de Staat tegen de uitspraak van het Gerechtshof Den Haag van 20 januari 2005 (04/1595 KG), waarbij het vonnis van de rechtbank Den Haag van 8 november 2004 (KG 04/1161) werd bekrachtigd.

Ook uw Afdeling schrijft een eigen oordeel en volle toets voor in gevallen als de onderhavige. Vergelijk daartoe:

grondslag liggen. Verzoeker merkt te dien aanzien op dat het aan verweerder is om aan te geven op grond waarvan aan de juistheid van de verklaring wordt getwijfeld en dat het niet aan verzoeker is om op voorhand de juistheid van de verklaring met nadere stukken te onderbouwen. Verzoeker komt met een concreet aanknopingspunt voor twijfel en het is vervolgens aan verweerder om deze twijfel weg te nemen en onderzoek te doen en zij vervult deze taak niet door niet nader onderbouwde beweringen te doen omtrent de geloofwaardigheid van de verklaringen. Deze handelwijze verdraagt zich andermaal niet met artikel 3:2 en artikel 3:46 Awb.

¹⁹ Hoge Raad, 15 september 2006, C05/120, Kesbir arrest (JV 2006/395 m.nt. Spijkerboer, NAV 2006/28, m.nt. Van Bergen onder NAV 2006/35)

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIINGAARDEN

21 maart 2008, pagina 19

ABRvS (MK), 15 november 2002, 200205522/1. (NAV 2003/1 m.nt. Groenewegen; JV 2002/469 m.nt. Spijkerboer)
Zoals Afdeling eerder heeft overwogen (9 juli 2002, NAV 2002/234 en JV 2002/275) behoort vaststelling op en in hoeverre bij de beoordeling van aan asielrelaas behoort te worden uitgegaan van de door de vreemdeling in zijn asielrelaas naar voren gebrachte feiten tot de verantwoordelijkheid van de minister en kan die vaststelling door de rechter slechts terughoudend getoetst worden. Voor dergelijke terughoudendheid door de rechter is echter geen plaats bij beoordeling of de minister op basis hiervan terecht tot het standpunt is gekomen dat geen sprake is van gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op behandeling in strijd met art. 3 EVRM. Griet mist feitelijke grondslag omdat in casu niet is gebleken dat rechtbank (Den Haag, 18 september 2002) marginaal had getoetst

De noodzaak tot een eigen oordeel en volle toets klemmt *in casu* des te meer omdat de rechtbank bovendien niet kenbaar en inzichtelijk maakt waarom op grond van zijn betrokkenheid bij de oppositie en dan met name zijn deelname aan de demonstratie in Brussel, uitgesloten wordt dat hij in de negatieve aandacht zou doen geraken bij gedwongen terugkeer naar Libië. Daarvoor is de berichtgeving over Libië te zorgwekkend.

Appellant brengt een video opname in van de demonstratie in Brussel, hetgeen als een nader bewijs van een eerder aangevoerde stelling moet worden aangemerkt. De video band zal per post aan uw Afdeling worden gezonden (productie 3).

Voorts treft u bijgaand aan een aantal passages uit Jaarverslagen van de BVD. Deze stukken zijn algemeen toegankelijk en bevestigen dat Libië jarenlang ongewenst invloed heeft uitgeoefend jegens Libische vluchtelingen die in Nederland bescherming verzochten. Kennelijk ziet de AIVD de noodzaak in om jarenlang Libië naast enkele andere landen specifiek te benoemen. Na 1999 komt de rubriek 'bemoeienis van vreemde mogendheden' niet meer voor in jaarverslagen. In 2000 verschijnt nog wel het rapport 'Buitenlandse invloed belemmert integratie'(productie 4).

Door de buitengewone actieve houding van de Libische diplomatieke vertegenwoordiging, is het aannemelijk dat de autoriteiten in Libië op de hoogte zijn geraakt van de betrokkenheid van appellant bij de oppositie, hoe marginaal ook, en is aannemelijk gemaakt dat appellant ondervraagd en gedetineerd zal worden bij terugkeer, waarbij een reëel risico bestaat op een behandeling als verboden door artikel 3 EVRM. Dat de situatie in Libië onveranderd zorgwekkend is sinds het verschijnen van het laatste ambtsbericht in 2002 ondanks de cosmetische hervormingen, blijkt genoegzaam uit het bijgesloten VN rapport voorzien van persverklaring en aanbeveling dat na het sluiten van het onderzoek in beroep, is uitgebracht (productie 5).

Met verweerder heeft de rechtbank een ondeugdelijke risico-inschatting gemaakt, althans onvoldoende gemotiveerd waarom dit risico kan worden uitgesloten. Verweerder heeft bovendien laatstelijk in het verweerschrift nog zelf

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 20

gewezen op het geldende beleid en daarmee het relevante beoordelingskader voor dit land en de maatstaf ligt opvallend laag:

Er is een essentieel verschil tussen de behandeling van personen die worden verdacht van oppositionele activiteiten in of buiten Libië en personen die daarvan niet worden verdacht. Verdenking van oppositionele activiteiten is voldoende voor langere detentie en zal vaak leiden tot veroordeling. Associatie met een opposant van het bewind is reeds voldoende aanleiding om een persoon voor langere tijd te detineren en te ondervragen. Indien een uitgeprocedeerde asielzoeker na terugkeer in Libië wordt gedetineerd, kan mishandeling of foltering tijdens detentie niet worden uitgesloten.

Appellant brengt in herinnering dat ook het Europese Hof in de Saadi-uitspraak bij de beoordeling van artikel 3 EVRM, grote waarde toekent aan algemene landeninformatie.

Vergelijk:

130. In order to determine whether there is a risk of ill-treatment, the Court must examine the foreseeable consequences of sending the applicant to the receiving country, bearing in mind the general situation there and his personal circumstances (see Vilvarajah and Others, cited above, § 108 in fine).

132. In cases where an applicant alleges that he or she is a member of a group systematically exposed to a practice of ill-treatment, the Court considers that the protection of Article 3 of the Convention enters into play when the applicant establishes, where necessary on the basis of the sources mentioned in the previous paragraph, that there are serious reasons to believe in the existence of the practice in question and his or her membership of the group concerned (see, mutatis mutandis, Salah Sheekh, cited above, §§ 138-149).

Als voor de rechtbank vaststaat dat appellant de jihad ondersteunt, contacten onderhoudt met radicale moslims (waaronder de prominente Libische opposant, en personen die deel uit maken van internationale terroristische netwerken alsmede dat appellant gelieerd is aan een radicale groepering als de terwijl in het algemeen ambtsbericht van het ministerie van Buitenlandse Zaken van 2002 reeds een zeer lage betrokkenheidsgraad van en 'associatie met' voldoende is om de negatieve aandacht van de Libische overheid te wekken, had de rechtbank niet kunnen volstaan met de enkele aanname dat niet aannemelijk is dat elk lid of sympathisant van de bij de Libische overheid bekend is of zou moeten zijn en derhalve door haar gezocht zou (moeten) worden.

De rechtbank volstaat daarmee immers met het overnemen van een kale veronderstelling van verweerder zonder enig feitelijk concrete onderbouwing in weerwil van hetgeen omtrent de behandeling van vermeende radicale moslims in Libië uit algemene bron bekend is. Daarnaast beperkt de rechtbank op ondeugdelijke gronden, althans zonder nadere motivering, zich tot de aantijging van betrokkenheid bij de in plaats van

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 21

alle bezwaren jegens appellant te betrekken in de beoordeling van het artikel 3 EVRM risico.

Gelet op de verklaringen van appellant tijdens de hoorzitting, gevoegd beschouwd met de ondersteunende verklaringen van de . en de heeft appellant op goede gronden zich verzet tegen de overweging in de beschikking op bezwaar dat hij in bezwaar zijn oppositionele betrokkenheid niet zou hebben aangevoerd. Deze stelling mist feitelijke grondslag, hetgeen aanleiding had moeten vormen voor de rechtbank om daaraan aandacht te besteden, in het licht van de absolute garantie van artikel 3 EVRM en de daaraan verbonden (en vaak geciteerde) onderzoeksverplichtingen om tot een *rigorous scrutiny* te komen. Verweerder heeft moedwillig er voor gekozen om geen enkel onderzoek daarnaar te doen.

Afgezien van het EHRM dat in de Saadi zaak de beoordeling van Italië van artikel 3 EVRM laakt, heeft ook een ander internationaalrechtelijk rechtsprekend orgaan zich uitgelaten over de wijze waarop lidstaten artikel 3 EVRM beoordelen bij vreemdelingen die zij niet op hun grondgebied wensen. Het VN Anti Folter Comité heeft zich in de bijgesloten uitspraak (CAT/C/35/D/258/2004) d.d. 5 december 2005 (productie 6) gebogen over een uitzetting vanuit Canada. In het bijzonder wordt daarbij verwezen naar overwegingen 8.7. en 8.8 omdat het onderzoek van verweerder in de huidige zaak een zelfde gebrek aan indringendheid vertoont, als die van een ander 'net' land als Canada. Dit ontoelaatbaar nalaten van onderzoek door verweerder heeft de rechtbank niet onderkend, althans de uitspraak ontbeert een draagkrachtige motivering op dit punt.

Tot slot, heeft de rechtbank miskend, in navolging van de minister, dat appellant zich veilig mocht wanen nadat een status op grond van het driejarenbeleid aan hem was verstrekt. Het feit dat appellant daarin heeft berust waardoor de asielaanvraag inhoudelijk nimmer door een rechter is beoordeeld, noopt juist tot extra zorgvuldigheid en in ieder geval tot een neutrale attitude. Zie ook de bovenstaande tegenwerping door Italië in de Saadi zaak.

Vergelijk:

ABRvS (MK), 15 mei 2006, 200510216/1, (JV 2006/252)²⁰:

Appellant klaagt dat de rechter (Almelo, 8 december 2005, AWB 05/52206) niet is ingegaan op zijn beroepsgrond dat de minister niet heeft onderkend dat hij, ook als zou het relaas ongeloofwaardig zijn, bij terugkeer naar Syrië een reëel risico loopt op een met art. 3 EVRM strijdige behandeling.

In plaats daarvan heeft de rechtbank zonder enige motivering en in weerwil van de beroepsgronden, het standpunt van verweerder over genomen dat de 'oude' tegenwerpingen thans intergraal en onaangepast anno 2007,

²⁰ Deze uitspraak is overigens ook relevant voor de inhoudelijke beoordeling van het beroep artikel 3 EVRM dat appellant heeft gedaan, hetgeen hierboven nader is besproken.

naar voren gebracht konden worden. De maatstaf van de rechtbank die in overwegingen 2.18-2.19 aan de dag worden gelegd verhouden zich ten-slotte ook niet tot hetgeen het Europese Hof van lidstaten verwacht:

Vergelijk tot slot rechtsoverweging 130 uit het Al Nashif arrest:

130. In order to determine whether there is a risk of ill-treatment, the Court must examine the foreseeable consequences of sending the applicant to the receiving country, bearing in mind the general situation there and his personal circumstances (see Vilvarajah and Others, cited above, § 108 in fine).

Geconcludeerd dient te worden dat de rechtbank niet op deugdelijke wijze het uitzettingsbeletsel van artikel 3 EVRM in het licht van de overige aspecten heeft beoordeeld. De rechtbank heeft noch een juiste beoordelingsmaatstaf gekozen noch heeft zij op juiste wijze de feiten zoals deze naar voren zijn gebracht door appellant gewogen. Reden waarom de aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd.

Grief 5

Appellant is van mening dat de rechtbank het recht heeft geschonden door het navolgende te overwegen;

2.20 Voorts heeft eiser een beroep gedaan op artikel 8 en 13 van het EVRM. Daarbij heeft hij gesteld dat verweerder bij zijn beoordeling ten onrechte is voorbij gegaan aan het feit dat hij en zijn gezin hier reeds jarenlang rechtmatig verblijf hebben en dit verblijfsrecht hen in staat stelde om gezinsleven uit te oefenen, als bedoeld in voormelde verdragsbepaling. Verder heeft verweerder geen rekening gehouden met de nationaliteiten van de gezinsleden, met de familieomstandigheden zoals de duur van het huwelijk, met de leeftijd van de kinderen, met de wetenschap van de echtgenote van hetgeen eiser door de AIVD wordt verweten, alsmede met andere factoren die de effectiviteit van het gezinsleven betreffen. Verweerder heeft ten onrechte geen reële en volledige belangenafweging gemaakt op grond van de in het bezwaarschrift vermelde "Boultif-criteria". In het kader van zijn beroep op artikel 8 van het EVRM heeft eiser nog gesteld dat de actualiteit van het ambtsbericht twijfelachtig is, nu niet is gebleken van enige strafrechtelijke verwijtbare gedragingen door eiser. Eiser heeft erop gewezen dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) er belang aan hecht dat de strafrechtelijke normstelling niet tot veroordeling van de vreemdeling heeft geleid. Nu van de onderliggende stukken van het ambtsbericht geen kennis kan worden genomen, is geen sprake van een effectief rechtsmiddel, als bedoeld in artikel 13 van het EVRM. Weliswaar blijkt volgens eiser uit het arrest van het EHRM in de zaak Al Nashif dat voorzien is in de mogelijkheid van het geheimhouden van stukken, maar daaraan is gekoppeld een inzage-recht door een advocaat namens de vreemdeling.

2.21 Wat betreft het betoog van eiser dat artikel 13 van het EVRM is geschonden, doordat hij in het kader van zijn beroep op artikel 8 van dat verdrag niet de onderliggende stukken kan inzien, overweegt de rechtbank als volgt. Onder verwijzing naar de uitspraak van 26 april 2007 (JV 2007/266) van de AbRS overweegt de rechtbank dat uit de arresten van het EHRM in de zaak Al Nas-

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNCAARDEN

21 maart 2008, pagina 23

hij van 20 juni 2002 (JV 2002/239) en in de zaak Haliti van 1 maart 2005 (JV 2005/373) niet is af te leiden dat slechts sprake is van "adversarial proceedings" wanneer de vreemdeling de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende stukken mag inzien, dan wel een derde voor hem in de gelegenheid wordt gesteld om op de feitelijke bevindingen van de rechter, na kennisneming van die stukken alleen door hem, te reageren. Uit de uitspraak van de 26 april 2007 blijkt verder dat de Afdeling bij de beoordeling van het hoger beroep in die zaak eveneens het arrest van het EHRM van 8 juni 2006 in de zaak Lupsa (JV 2006/311) heeft betrokken. Het vereiste van "adversarial proceedings" wordt geacht voldoende te zijn gewaarborgd door het feit dat de rechtbank de achterliggende stukken inziet. In het onderhavige geval heeft de rechtbank van de mogelijkheid gebruik gemaakt om kennis te nemen van de onderliggende stukken van het ambtsbericht en de afweging van verweerder op basis van die stukken aldus te beoordelen. Er bestaat dan ook geen grond voor het oordeel dat het bepaalde in artikel 13 van het EVRM, gelezen in samenhang met artikel 8 van het EVRM, geschonden moet worden geacht. Reeds om die reden bestaat geen aanleiding om, met voorbijgaan aan het bepaalde in artikel 87 van de WTV, eiser in de gelegenheid te stellen te reageren op de feitelijke bevindingen van deze rechtbank, nog daargelaten de vraag in hoeverre daarvoor ruimte bestaat. Voorts volgt de rechtbank niet eisers stelling dat, omdat niet is gebleken van enige strafrechtelijke verwijtbare gedraging, het ambtsbericht onvoldoende actueel is. Verweerders heeft zich, gelet op hetgeen hiervoor onder 2.11 is overwogen, in het bestreden besluit op het standpunt mogen stellen dat eiser een gevaar vormt voor de nationale veiligheid, ongeacht of er sprake is van een strafrechtelijk verwijtbare gedraging.

Toelichting

Appellant is van mening dat de rechtbank met de hierbovenstaande overwegingen het recht heeft geschonden. Doordat de rechtbank heeft overwogen dat het recht op een procedure op tegenspraak (*adversarial proceedings*) reeds is gewaarborgd doordat de rechtbank de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende stukken mag inzien, heeft de rechtbank een onjuiste beoordelingsmaatstaf aangelegd in het kader van de beoordeling ex artikel 8 en 13 EVRM.

Omdat de wijze van beoordelen door de rechtbank zo nauw is verbonden met de beoordeling door de rechtbank van de rechtmatigheid van de administratieve voorprocedure en reeds onder de grief die betrekking heeft op deze beoordeling de bezwaren hiertegen zijn verwoord, wordt ter motivering van deze grief primair verwezen naar voornoemde grief. De rechtbank verwijst overigens in haar uitspraak ook naar deze rechtsoverwegingen in de onder deze grief aangevallen overwegingen.

De inperking van de *fair balance* toets - door de weersprekingen van appellant van het ambtsbericht niet te betrekken bij de beoordeling van de onderliggende stukken die ten grondslag gelegd zijn aan het ambtsbericht - is in strijd met de aard van die *fair balance* toets die volledig en indringend dient te zijn. Gelet op het vorenstaande dient naar het inzicht van appellant uw Raad de aangevallen uitspraak te vernietigen.

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 24

De rechtbank heeft voorts het recht geschonden door in rechtsoverweging 2.21 te overwegen dat het vereiste van *adversarial proceedings* (het recht op een procedure op tegenspraak) voldoende is gewaarborgd door het feit dat de rechtbank de achterliggende stukken inziet onder verwijzing naar de uitspraak zoals gedaan door uw Raad op 26 april 2007 en zoals gepubliceerd in JV 2007/266.

De rechtbank miskent, althans onderkent onvoldoende dat de rechtspraak van het EHRM casuïstisch van aard is en dat daaruit noodzakelijkerwijs voortvloeit dat elke zaak in het licht van artikelen 8 en 13 EVRM op de eigen merites van de feiten en omstandigheden van de zaak zelf dienen te worden beoordeeld.

De impliciete vooronderstelling van de rechtbank zoals verwoord in de aangevallen rechtsoverweging is dat de Nederlandse administratiefrechtelijke procedure gelet op de uitleg die de rechtbank geeft over het oordeel van uw Raad inzake de uitspraak zoals vermeld JV 2007/266 voldoet aan de Straatsburgse merites. Een dergelijke stellingname miskent het casuïstisch karakter van de uitspraken van het EHRM, en op nationaal niveau van uw Afdeling waarin ook telkenmale de nadruk wordt gelegd op het van geval tot geval beoordelen in hoeverre de mogelijkheden van tegenspraak strekt. De rechtbank miskent de rechtsopvatting van het EHRM dat nimmer is uitgesloten dat een bepaald nationaal rechtssysteem tot ontoelaatbare uitkomsten leidt in een concreet geval. In dat licht moet nationale jurisprudentie waarin in absolute termen zonder deze te relateren aan de feiten en omstandigheden van de zaak zelf, wordt gesteld dat de nationale procedures voldoen aan de normen van het EVRM, met scepsis worden benaderd.

De rechtbank heeft aldus *in casu* geen draagkrachtige motivering gegeven door niet in te gaan op de specifieke feiten en omstandigheden van onderhavige zaak van appelland. Appelland is van mening dat de rechtbank het strafrechtelijk onderzoek waarbij het ambtsbericht van de AIVD de basis is geweest van deze onderzoeken, ten onrechte zonder enige nadere motivering ter zijde heeft geschoven met het argument dat de Nederlandse administratiefrechtelijke procedure volledig voldoet aan de standaard van *adversarial proceedings* zoals voorgeschreven door het EHRM. In zoverre is er eveneens sprake van een motiveringsgebrek. Het is overigens feitelijk onjuist dat uw Raad in de uitspraak zoals gepubliceerd in JV 2007/266 overwegingen heeft geweid aan de uitspraak *Lupsa vs. Roemenië*.

Appelland is en blijft van mening dat de toepassing van de nationaalrechtelijke procedure hem tot op heden onvoldoende mogelijkheden biedt om in zijn geval te kunnen spreken van een procedure op tegenspraak (*adversarial proceedings*) zoals voorgeschreven door het EHRM. Door enkel te overwegen dat de rechtbank de aan het ambtsbericht ten grondslag liggende onderliggende stukken heeft ingezien, heeft de rechtbank mitsdien een onvoldoende draagkrachtige motivering gesteld tegenover de door appelland betrokken stelling dat in zijn zaak geen sprake is van met voldoende rechtswaarborgen omklede procedure gevoerd op tegenspraak (*adversarial proceedings*).

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 25

De rechtbank had in het licht van de overgelegde stukken inzake het zogenaamde POEMA-onderzoek door het Regionale Rechercheteam Zeeland de feitelijke steekhoudendheid als ook de kwalificatie inzake de nationale veiligheid zoals verwoord in het ambtsbericht dat ten grondslag is gelegd aan de ongewenstverklaring van cliënt moeten beoordelen. De rechtbank heeft miskend dat het zogenaamde POEMA-onderzoek uitwijst dat niet kan worden bewezen dat appelland heeft aangezet tot haat, discriminatie of geweld (artikel 137d van het Wetboek van Strafrecht) of het werven voor vreemde krijgsmacht of gewapende strijd in verband met terroristisch oogmerk (artikel 205 i.v.m. artikel 83a Wetboek van Strafrecht). Voornoemde strafbepalingen luiden als volgt:

Artikel 137d

- 1. Hij die in het openbaar, mondeling of bij geschrift of afbeelding, aanzet tot haat tegen of discriminatie van mensen of gewelddadig optreden tegen persoon of goed van mensen wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging, hun geslacht, hun hetero- of homoseksuele gerichtheid of hun lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie.*
- 2. Indien het feit wordt gepleegd door een persoon die daarvan een beroep of gewoonte maakt of door twee of meer verenigde personen wordt gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie opgelegd.*

Artikel 205

Hij die, zonder toestemming van de Koning, iemand voor vreemde krijgsmacht of gewapende strijd werft, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Artikel 83a van het Wetboek van Strafrecht

Onder terroristisch oogmerk wordt verstaan het oogmerk om de bevolking of een deel der bevolking van een land ernstige vrees aan te jagen, dan wel een overheid of internationale organisatie wederrechtelijk te dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden, dan wel de fundamentele politieke, constitutionele, economische of sociale structuren van een land of een internationale organisatie ernstig te ontwrichten of te vernietigen.

De rechtbank heeft niet kunnen oordelen dat de beschuldigingen zoals geuit in het ambtsbericht feitelijk juist zijn nu hieromtrent feitelijk onderzoek is gedaan omtrent gedragingen die dezelfde handelingen betreffen. Appelland roept nog eens in herinnering dat het AIVD-ambtsbericht ook als uitgangspunt heeft gediend voor het strafrechtelijk onderzoek.

Appelland is van mening dat het in het AIVD ambtsbericht gestelde gevaar voor de nationale veiligheid vanwege appelland, louter op gissingen en speculaties berust die slechts worden gedragen door de omstandigheid dat appelland vanuit zijn functie als imam en zijn werkgeverschap (uitzendbureau) contact had met personen die in het vizier liggen van de AIVD en justitie in verband met activiteiten die gevaarzettend zijn voor de nationale veiligheid.

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNCAARDEN

21 maart 2008, pagina 26

Appellant heeft ook in het kader van de strafrechtelijke opsporing verteld over de personen genoemd door de politie die hij kende en hij heeft de aard van deze contacten kenbaar gemaakt.

door de politie genoemd en cliënt heeft omtrent deze personen aangegeven dat hij deze kende en heeft de aard van de contacten tussen deze personen en de wijze waarop hij zelf deze personen inschatte, kenbaar gemaakt, hetgeen is neergelegd in proces-verbaal nummer 060421.0925.V01 dat ook bekend was bij de rechtbank.

De rechtbank had deze bevindingen uit het strafrechtelijk onderzoek moeten relateren aan de onderliggende stukken van het ambtsbericht. Van appellant kon en mocht niet verwacht worden om meer te doen, dan wel meer specifiek te zijn bij het weerspreken van het ambtsbericht. Immers, appellant had en heeft geen beschikking over wetenschap omtrent de onderzoeksmethode van de AIVD en dus ook niet over de vraag of de AIVD mogelijk deze personen ook heeft gehoord en wellicht deze informatie als deze naast elkaar wordt gelegd een beter en in het kader van het recht op een procedure op tegenspraak, noodzakelijk inzicht oplevert omtrent de oordeelsvorming van de AIVD omtrent de feiten en de kwalificatie van deze feiten.

De rechtbank had in het kader van de beoordeling ex artikel 8 EVRM en artikel 13 EVRM dit onderzoek behoren uit te voeren opdat zo, op deze wijze, *in casu* het recht op een procedure op tegenspraak met inachtneming van de gerechtvaardigde belangen bij geheimhouding zijdens de staat, zou zijn bewerkstelligd. Doordat de rechtbank te zeer lijdelijk is gebleven en niet alle stukken zoals deze zijn overgelegd inzake het POEMA-onderzoek heeft onderzocht, heeft de rechtbank het recht op een proces op tegenspraak zoals gewaarborgd in artikel 8 en 13 EVRM geschonden.

De rechtbank heeft zich onvoldoende rekenschap gegeven van de verplichting die op haar rust om kennis te nemen van de stukken mede namens de burger voor wie kennisname niet is toegestaan. De rechter is daarbij gehouden om met dezelfde kritische attitude de stukken te beoordelen als de burger die dat immers niet kan. Uit de recentere EVRM rechtspraak kan worden afgeleid dat de rechter in ieder geval als 'ongelijkheidscompensator' dient op te treden. De rechtbank heeft hieraan onvoldoende invulling gegeven.

De rechtbank heeft voorts, in samenhang met het voorafgaande, het recht geschonden door te overwegen dat het beletsel voor de rechtbank ingevolge artikel 87, lid 1, WTV om een oordeel uit te spreken over de gerechtvaardigheid van kennisname van de stukken waarop het ambtsbericht is gebaseerd, is geheeld door de kennisname van de rechtbank van de onderliggende stukken.

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 27

Appellant meent dat een dergelijk, hoewel wettelijk, beletsel nimmer kan wijken voor het recht op een procedure op tegenspraak. Indien de beoordeling of het gerechtvaardigd is dat kennisneming van stukken aan de belanghebbende wordt onthouden, aan onafhankelijk rechterlijk toezicht is onttrokken kan dit in strijd zijn met het recht op een procedure op tegenspraak. Dit gebrek aan rechtsmacht voor de onafhankelijke rechter wordt niet geheeld als het de rechter is toegestaan de achterliggende stukken in te zien.

Naar de mening van appellant volgt uit het bepaalde in de artikelen 8 en 13 EVRM dat de informatiepositie van de justitiabele maximaal dient te zijn. In de zaak *Chahal tegen het Verenigd Koninkrijk*²¹ werd door het EHRM daarover het volgende uitgemaakt.

"The Court recognises that the use of confidential material may be unavoidable where national security is at stake. This does not mean, however, that the national authorities can be free from effective control by the domestic courts whenever they choose to assert that national security and terrorism are involved (see, mutatis mutandis, the Fox, Campbell and Hartley v. the United Kingdom judgment of 30 August 1990, Series A no. 182, p. 17, para. 34, and the Murray v. the United Kingdom judgment of 28 October 1994, Series A no. 300-A, p. 27, para. 58). The Court attaches significance to the fact that, as the intervenors pointed out in connection with Article 13 (art. 13) (see paragraph 144 below), in Canada a more effective form of judicial control has been developed in cases of this type. This example illustrates that there are techniques which can be employed which both accommodate legitimate security concerns about the nature and sources of intelligence information and yet accord the individual a substantial measure of procedural justice."

Appellant leidt uit voormelde overweging af dat de staat verplicht is de informatiepositie van de justitiabele te maximaliseren. Appellant is van mening dat in geval een onafhankelijke rechter meent dat het gerechtvaardigd is dat delen van de aan een ambtsbericht onderliggende stukken worden vrijgegeven, de verdragsverplichting op grond van artikel 8 en 13 EVRM prevaleren jegens een wettelijke beperking die de rechter het verbod oplegt een dergelijke beoordeling te geven.

De rechtbank had het bepaalde in artikel 87 lid 1 WIV onverbindend moeten verklaren danwel na inhoudelijk onderzoek moeten overwegen dat op grond van de beoordeling van de onderliggende stukken de belangen van de staat *in casu* rechtvaardigen dat geen van de onderliggende stukken aan appellant ter beschikking kan worden gesteld. Door niet met voorbijgaan aan artikel 87 lid 1 WIV een beoordeling ex artikel 8:29, derde tot en met vijfde lid van de Awb toe te passen heeft de rechtbank het recht geschonden. Reden waarom ook hierom het bestreden besluit niet in stand kan blijven.

²¹ EHRM, 15 november 1996, Appl 22414/93, r.o. 131;

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNCAARDEN

21 maart 2008, pagina 28

Grief 6

Appellant is van mening dat de rechtbank het recht heeft geschonden door het navolgende te overwegen;

2.22 In verband met eisers beroep op artikel 8 van het EVRM is voorts het volgende van belang. Tussen partijen is niet in geschil dat tussen eiser en zijn echtgenote en kinderen sprake is van gezinsleven in de zin van die verdragsbepaling. Evenmin is in geschil dat eisers ongewenstverklaring een inmenging betekent in het recht op uitoefening van dat gezinsleven. De ongewenstverklaring brengt mee dat eiser dit gezinsleven gedurende een groot aantal jaren op geen enkele wijze (meer) in Nederland zal kunnen uitoefenen. Verblijf hier te lande is niet toegestaan en overtreding van dat verbod is strafrechtelijk gesanctioneerd. Bij de beoordeling van de vraag of inmenging op het gezinsleven gerechtvaardigd is op grond van artikel 8, tweede lid, van het EVRM dient een redelijke afweging te worden gemaakt tussen het belang van verweerder bij bescherming van de openbare orde en het belang van eiser bij uitoefening van zijn gezinsleven.

2.23 In het arrest Boultyf van 2 augustus 2001 (JV 2001/254) heeft het EHRM de richtinggevende uitgangspunten ("guiding principles") neergelegd aan de hand waarvan kan worden beoordeeld of de ongewenstverklaring en uitzetting van een vreemdeling noodzakelijk zijn in een democratische samenleving. De rechtbank stelt vast dat verweerder in het primaire besluit die uitgangspunten, voor zover in eisers geval van toepassing, heeft beoordeeld in het licht van de inmenging op het recht op uitoefening van het gezinsleven. Bij het bestreden besluit heeft verweerder gereageerd op de door eiser in bezwaar aangevoerde belangen. Het betoog van eiser dat verweerder onvoldoende heeft getoetst aan voormelde criteria treft naar het oordeel van de rechtbank dan ook geen doel.

2.24 De rechtbank is van oordeel dat verweerder in het kader van voormelde belangenafweging aan het belang van de bescherming van de nationale veiligheid een zwaarder gewicht mocht toekennen dan aan het belang van eiser bij uitoefening van zijn gezinsleven in Nederland. Daarbij is van belang dat eiser op grond van voormeld ambtsbericht een gevaar voor de nationale veiligheid vormt. Verder is meegewogen dat eiser en zijn echtgenote in het bezit zijn gesteld van een vergunning tot verblijf in verband met tijdsverloop in de asielprocedure en niet de status van vluchteling in de zin van het Vluchtelingenverdrag hebben gehad. Tevens heeft eiser weliswaar, zoals hiervoor onder 2.20 overwogen, gewezen op diverse factoren die de effectiviteit van zijn gezinsleven betreffen, maar verweerder heeft naar het oordeel van de rechtbank, gelet op de uit het ambtsbericht blijkende gedragingen van eiser, een zwaarder gewicht aan het belang van de Nederlandse samenleving mogen toekennen, waarbij die gedragingen van eiser er bovendien niet op wijzen dat eisers band met die samenleving groot is. Verweerder heeft naar het oordeel van de rechtbank van belang mogen achten dat eiser, voorafgaande aan zijn verblijf in Nederland vanaf 1994, 33 jaar en zijn echtgenote, die niet de Nederlandse nationaliteit heeft, 23 jaar in Libië hebben gewoond en geleefd en dat niet onaanneemlijk is dat de band met Libië thans nog groter is dan de band met Ne-

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 29

derland. Wat betreft de kinderen van eiser die allen minderjarig zijn en niet de Nederlandse nationaliteit bezitten, heeft verweerder mogen overwegen dat niet valt in te zien dat zij geen band met Libië, dan wel enig ander land buiten Nederland zouden kunnen opbouwen. Verder heeft verweerder er belang aan kunnen hechten dat niet is gebleken dat eiser in het land van herkomst geen familie heeft waarop hij – indien noodzakelijk – mogelijk een beroep zou kunnen doen bij een eventuele terugkeer naar Libië. Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder zich op het standpunt mogen stellen dat geen sprake is van objectieve belemmeringen om het gezinsleven buiten Nederland uit te oefenen.

2.25 Gelet op al het voorstaande is de rechtbank van oordeel dat geen grond bestaat voor het oordeel dat verweerder bij de bestreden beslissing niet in redelijkheid eiser ongewenst heeft kunnen verklaren op grond van artikel 67, eerste lid, aanhef, onder c en e, van de Vw.

Toelichting

De rechtbank heeft met de beoordeling van de belangenafweging in het kader van artikel 8 EVRM ten onrechte geen beslissend gewicht toegerekend aan de belangen van de gezinsleden van appellant, alsmede zijn eigen belangen om hier te lande zoals hem vergund is geweest op basis van een verblijfsvergunning, gezinsleven uit te oefenen. Appellant is van mening dat de rechtbank een onjuiste maatstaf heeft aangelegd bij de beoordeling van de belangen zoals deze worden genoemd in de *guiding principles* bij het arrest *Boultif vs Zwitserland*²².

De *guiding principles* die in het kader van dit arrest zijn gesteld, geven richting om het gewicht te bepalen dat de vreemdeling mag hechten aan voortzetting van het gezinsleven in het land waar hij met zijn gezin verblijft. De rechtbank heeft evenwel ten onrechte enkel beoordeeld de vraag of gezinsleven ook elders kan worden uitgeoefend en heeft daarmee niet het gewicht bepaald van de gerechtvaardigde belangen van de gezinsleden en appellant om hier het gezinsleven te continueren. Dat een positieve beantwoording van de vraag of het gezinsleven elders kan worden uitgeoefend de zwaarte van het belang om het gezinsleven hier te lande voort te zetten beïnvloedt, is weliswaar juist, echter het kan niet de belangen die gediend zijn bij de continuering van het vergunde gezinsleven hier te lande als het ware gewichtloos maken.

Anders gezegd, de rechtbank gaat er *in casu* van uit te dat, nu er geen objectieve belemmering lijken te zijn voor appellant en zijn gezinsleden om het gezinsleven met hem in Libië uit te oefenen, er alleen in dat geval significant gewicht toekomt aan de belangen die zijn gemoeid bij het voortzetten van het gezinsleven hier te lande. Deze overweging getuigt van een onjuiste rechtsopvatting.

Blijkens de tekst van artikel 8 EVRM wordt niet vermeldt dat de belangenafweging is uitgesloten in zaken waar het om de nationale veiligheid gaat. De

²² EHRM 2 augustus 2001, JV 2001/254, noot P. Boeles

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 30

vraag die in het kader van artikel 8 EVRM dient te worden beoordeeld is de vraag of de inbreuk op het recht op privé- en familielevens noodzakelijk is. Deze norm brengt in elk geval een belangenafweging met zich. De standaardoverweging zoals deze wordt gebezigd door het EHRM, bijvoorbeeld zoals ook gedaan in de uitspraak *Boultif v. Zwitserland*, luidt:

*"46. The Court recalls that it is for the Contracting States to maintain public order, in particular by exercising their right, as a matter of well-established international law and subject to their treaty obligations, to control the entry and residence of aliens. To that end they have the power to deport aliens convicted of criminal offences. However, their decisions in this field must, in so far as they may interfere with a right protected under paragraph 1 of Article 8, be necessary in a democratic society, that is to say justified by a pressing social need and, in particular, proportionate to the legitimate aim pursued (see the *Dalla v. France* judgment of 19 February 1998, Reports of Judgments and Decisions 1998-I, p. 91, § 52; the *Mehemi v. France* judgment of 26 September 1997, Reports 1997-VI, p. 1971, § 34).*

47. Accordingly, the Court's task consists in ascertaining whether the refusal to renew the applicant's residence permit in the circumstances struck a fair balance between the relevant interests, namely the applicant's right to respect for his family life, on the one hand, and the prevention of disorder and crime, on the other."

Uit het voorafgaande blijkt dat het EHRM altijd een belangenafweging eist. Hoewel het in de zaak *Boultif vs. Zwitserland* niet ging over een zaak die betrekking had op de nationale veiligheid, biedt de tekst van artikel 8 EVRM geen aanleiding voor de opvatting van de rechtbank dat de door het EHRM noodzakelijk geachte *fair balance* toets achterwege mag worden gelaten. De rechtbank had dus wel degelijk moeten beoordelen, voor zover er nog kan worden gesproken van een gevaar voor de nationale veiligheid dat van appellant zou uitgaan, of de gerechtvaardigde belangen van appellant op grond van artikel 8 EVRM de balans toch in zijn voordeel moet doen uitslaan.

Appellant wil met name wijzen op de naar zijn inzicht (en onder hieraan voorafgaande grieven toegelichte) zeer kwetsbare kwalificatie door de AIVD omtrent de nationale veiligheid. Het contragewicht van de belangen van nationale veiligheid tegenover het gewicht van het de belangen gemoeid bij het ongehinderd mogen uitoefenen van gezins- en familielevens moet als verwaarloosbaar licht worden bepaald. Immers gelet op het feitenonderzoek dat door justitie is gedaan naar aanleiding ook van hetzelfde ambtsbericht kan naar het inzicht van appellant het gevaar alleen maar op nihil worden gesteld. Voor zover gelet op deze feiten en omstandigheden toch nog gesproken zou kunnen worden van een gevaar dat zou uitgaan van cliënt voor de nationale veiligheid, zou in de optiek van appellant zijn belang bij het uitoefenen van zijn familielevens hier te lande, mede gelet ook op de zwaarte van de belangen van zijn familieleden, moeten leiden tot berusting in het verblijf van appellant.

Appellant is van mening dat de rechtbank door het achterwege laten van deze *fair balance* toets het recht heeft geschonden en voorts dat de rechtbank ten onrechte niet tot de conclusie is gekomen dat op grond van de *fair balance* toets ex artikel 8 EVRM in zijn verblijf hier te lande moet berusten. Gelet op

BÖHLER FRANKEN KOPPE WIJNGAARDEN

21 maart 2008, pagina 31

het vorenstaande kan de aangevallen uitspraak eveneens niet in stand blijven en dient zij te worden vernietigd.

REDEN WAAROM appellant van mening is dat;

- a. de aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd;
- b. de rechtbank dan wel verweerder dient te worden opgedragen om alsnog alle juridisch kwalificerende en feitelijke weren van appellant jegens het AIVD ambtsbericht ten volle te beoordelen gelet op het bepaalde in artikel 3 en 8 en 13 EVRM
- c. dan wel dat te doen wat uw Afdeling in goede justitie meent te behoren;
- d. verweerder in de proceskosten van het geding te veroordelen.

gemachtigde

C.F. Wassenaar